

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการสอนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

แผนการสอน โดยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยที่ 10 การเมืองการปกครอง เวลา 3 คาบ (60 นาที)	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ความหมายของประชาธิปไตย และอำนาจอธิปไตย
--	---

ความคิดรวบยอด

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ถือว่าปวงชนชาวไทยเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ความหมายของประชาธิปไตย แล้วนักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกความหมายของประชาธิปไตย และอำนาจอธิปไตยได้
2. บอกแนวทางการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยได้
3. ยกตัวอย่างกฎ ระเบียบ กติกาที่เป็นการส่งเสริมการปกครอง

ได้

4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. วางแผนประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการทำงานได้
2. บอกความสำคัญของการใช้มติของกลุ่มในการตัดสินใจได้
3. แสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลได้
4. ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. นำวิธีการใช้มติของกลุ่มตัดสินใจไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต

ประจำวันได้

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพเกาะ
2. บัตรคำของสิ่งของต่าง ๆ ที่กำหนดให้เลือกดังต่อไปนี้ คือ
 - ข้าวหอม - น้ำดื่ม - ห่วงยาง - เสื้อ
 - จาน - แก้วน้ำ - ยาแก้ท้องเสีย - ถูพลาสติกหุ้มหัว
 - ช้อน - ร่มกันแดด - กางเกงขาสั้น - ไม้ขีดไฟ

เนื้อหา

ประชาธิปไตย คือ ระบบการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ของประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นผู้ปกครองตนเอง

โดยประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นผู้ปกครองโดยผ่านการเลือกตั้ง และการมีตัวแทน

เพื่อประชาชน หมายถึง เป็นการปกครองเพื่อประโยชน์ของประชาชน ทุกหมู่เหล่าทั่วประเทศ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น บุคคลที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตย ต้องมีการเคารพยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือวางแผนการทำงานร่วมกัน ำซ้มติของคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ตัดสิน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และ ำให้ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค เท่าเทียมกัน มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ และมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย ถือว่าปวงชนชาวไทยเป็น เจ้าของอำนาจอธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา ทางคณะรัฐมนตรี และทางศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

อำนาจอธิปไตย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. อำนาจนิตินบัญญัติ คือ อำนาจในการออกกฎหมาย
2. อำนาจบริหาร คือ อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน
3. อำนาจตุลาการ คือ อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้นักเรียนจับสลากชื่อผลไม้ คือ เงาะ ทุเรียน มะม่วง นักเรียนคนใดจับสลากได้ชื่อผลไม้ใดก็ให้ไปรวมกับกลุ่มนั้น

1.2 ครูเขียนคำว่าประชาธิปไตยไว้บนกระดาน แล้วใช้คำถามนำเข้าสู่บทเรียนดังต่อไปนี้

- ประเทศไทยปกครองในระบอบใด (ประชาธิปไตย)
- ลักษณะประชาธิปไตยเป็นอย่างไร (มีการเลือกตั้ง มีการยอมรับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกฎหมาย ใช้สิทธิของคนส่วนใหญ่แก้ไขปัญหา ฯลฯ)

1.3 เลือกผู้สังเกตการณ์กลุ่มละ 1 คน รับแบบบันทึกการสังเกต

2. ขั้นสอน

2.1 ครูติดภาพเกาะบนกระดานคำ แล้วชี้แจงว่า "นี่เป็นภาพเกาะ" เกาะหนึ่ง สมมติว่าวันเสาร์หน้าพวกเราทั้งหมดจะไปเที่ยวเกาะนี้ด้วยกัน โดยไม่คำนึง ให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมสิ่งของเพื่อไปเที่ยวเกาะนี้ โดยเลือกเพียง 6 ชิ้น จากสิ่งของที่ครูกำหนดให้ เรียงลำดับจากสิ่งสำคัญมากที่สุดไปยังสิ่งที่สำคัญน้อยที่สุด พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบโดยเขียนลงในกระดาษที่แจกให้ โดยไม่ให้นักเรียนปรึกษากันหรือ

2.2 เสร็จแล้วนำกระดาษนั้นมาเก็บไว้ที่ครู

2.3 ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมอภิปรายร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง โดยเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน เป็นผู้นำการอภิปรายครั้งนี้ เลือกเลขานุการ 1 คน เป็นผู้จดบันทึก และเลือกผู้รายงาน 1 คน เพื่อทำหน้าที่อ่านผลการอภิปรายครั้งนี้ วิธีตัดสินว่าสิ่งของที่สำคัญที่สุดให้พิจารณาครั้งละ 1 อย่าง เรียงลำดับกันไป ให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ นักเรียนที่แสดงความคิดเห็นของตนเองแล้วสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองได้ ถ้าเห็นว่านักเรียนคนอื่นมีเหตุผลดีกว่า พยายามหาข้อสรุปหรือมติของกลุ่มด้วยเหตุผลและความคิดเห็นของคนส่วนมาก และใช้การยกมือเมื่อจำเป็นเท่านั้น

2.4 เมื่อได้มติของกลุ่มแล้ว ให้ผู้รายงานอ่านให้ทุกคนฟัง ครูแจกกระดาษที่นักเรียนแต่ละคนเขียนรายการสิ่งของที่ตนเองเลือกไว้ ให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งของที่ตนเองเลือกกับสิ่งของที่กลุ่มเลือกว่าแตกต่างกันอย่างไร

2.5 ผู้สังเกตการรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยครุร่วมถามคำถาม ดังนี้

- การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนเป็นอย่างไร
- การหาข้อสรุปข้อตกลงกลุ่มใช้วิธีการใด
- หัวหน้าควบคุมการทากิจกรรมได้หรือไม่ อย่างไร

2.6 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 2 "วงกลมมหัศจรรย์" ตามบัตรงาน (ดูภาคผนวก) โดยครูแจกซองบรรจุชิ้นส่วนรูปวงกลมให้แต่ละกลุ่ม ในซองบรรจุชิ้นส่วนนั้นจะมีชิ้นส่วนวงกลม 9 ชิ้นแล้วแจกให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 - 2 ชิ้น ชิ้นส่วนทั้งหมดเมื่อนำมารวมกันจะสามารถต่อเป็นรูปวงกลมเท่า ๆ กันได้

3 รูป

2.7 วงกลมทั้ง 3 วงที่เรียงได้ จะมีข้อความแต่ละวง คือ "นิติบัญญัติ" "บริหาร" และ "ตุลาการ" ซึ่งในแต่ละวงกลมนั้นจะมีความหมายอยู่ด้านหลัง โดยวงกลมทั้ง 3 วงนั้นจะเป็นความหมายของอำนาจอธิปไตย

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปราย ดังนี้

- การตัดสินใจปัญหาโดยใช้มติของกลุ่มหรือของคนส่วนใหญ่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างไร

- ถ้าผู้นำหรือหัวหน้ากลุ่มตัดสินใจปัญหาตามความคิดเห็นของตนเองจะมีผลต่อกลุ่มและสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยควรเป็นลักษณะใด

- ประเทศไทยเหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่

- ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายของอำนาจอธิปไตย ตามที่ได้ทำตามกิจกรรมที่ 2 (วงกลมมหัศจรรย์)

- นักเรียนแต่ละคนมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เหมือนกันหรือไม่

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อฟังความคิดเห็นของผู้อื่นขัดแย้งกับความคิดของตนเอง

อย่างไร

- เมื่อแต่ละคนขาดชิ้นส่วนของรูปร่างกลม นักเรียนจะมีความรู้สึก

- เมื่อเพื่อนให้ชิ้นส่วนที่นักเรียนไม่ต้องการนักเรียนรู้สึกอย่างไร
- งานกลุ่มสำเร็จลงได้ เพราะสาเหตุใด
- นักเรียนคิดว่ากลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็วหรือช้าเป็นเพราะเหตุใด

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ครูสรุปประเด็นท้ายบทเรียนดังนี้

ครูแจกบัตรเนื้อหา (ภาคผนวก) ให้นักเรียนแต่ละคน ซึ่งสรุปบทเรียนดังนี้

ประชาธิปไตย คือ ระบอบการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ถือว่าปวงชนชาวไทยเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และบุคคลที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตยจะต้องมีการเคารพยอมรับซึ่งกันและกัน ถ้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ให้ความร่วมมือวางแผนการทำงานร่วมกัน และใช้มติของคนส่วนใหญ่ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4.2 ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำกิจกรรมที่เรียนในวันนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4.3 ให้นักเรียนแต่งคำขวัญเกี่ยวกับประชาธิปไตย เช่น

"มรดกล้ำค่าของชาวไทย คือประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น
- การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การใช้มติของกลุ่มในการพิจารณาปัญหา
- การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น
 - การติชม ตักเตือน และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - การให้ข้อเสนอแนะและการแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผล

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - การยกตัวอย่างการนำกิจกรรมนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- การแต่งคำขวัญที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยจากนักเรียน

ภาคผนวก

1. บัตรเนื้อหา

ประชาธิปไตย คือ ระบบการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ของประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นผู้ปกครองตนเอง

โดยประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นผู้ปกครอง โดยผ่านการเลือกตั้ง และการมีตัวแทน

เพื่อประชาชน หมายถึง เป็นการปกครอง เพื่อประโยชน์ของประชาชน ทุกหมู่เหล่าทั่วประเทศ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น บุคคลที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตย ต้องมีการเคารพยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือวางแผนการทำงานร่วมกัน ใช้มติของคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ตัดสิน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และให้ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค เท่าเทียมกัน มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ และมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ

2. บัตรคำ (ประกอบกิจกรรมที่ 1)

นำกระดาษแข็งมาตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 3 x 12 นิ้ว จำนวน 12 แผ่น โดยเขียนชื่อสิ่งของต่าง ๆ ลงในบัตรแต่ละแผ่นดังนี้

ข้าวหอม	น้ำดื่ม	ห่วยยาง	เสื้อ
จาน	แก้วน้ำ	ยาแก้ท้องเสีย	ถุงพลาสติกหิ้ว
ช้อน	ร่มกันแดด	กางเกงขาสั้น	ไม้ขีดไฟ

(ปรับปรุงจาก สาลี, 2531)

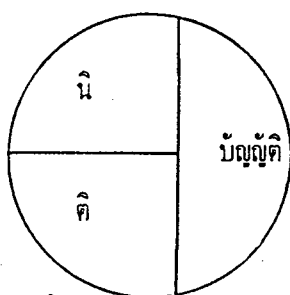
ภาคผนวกประกอบ (กิจกรรมที่ 2)

อุปกรณ์วงกลมมหัศจรรย์ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

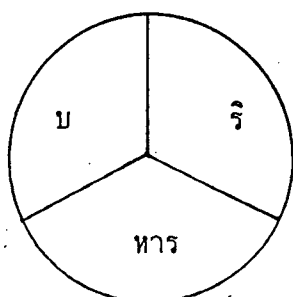
1. นำกระดาษแข็งซึ่งมีสี่เหลี่ยมทั้ง 2 ด้าน ตัดเป็นรูปวงกลมให้มีขนาดเท่ากันจำนวน 3 รูปต่อกลุ่มปฏิบัติงาน 1 กลุ่ม
2. วงกลมแต่ละรูป ตัดส่วนต่าง ๆ ตามที่กำหนด วงกลมละ 3 ส่วนตามรูป
3. ด้านหน้าจะเป็นคำว่า นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ส่วนด้านหลังจะเป็นความหมายของทั้ง 3 คำ โดยใช้กระดาษปิดความหมายด้านหลังไว้

คำชี้แจง

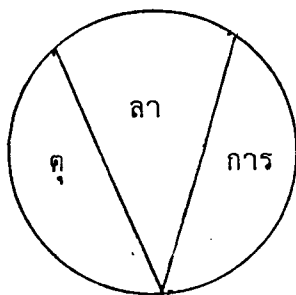
1. การปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามกติกา ดังนี้
 - ก. ห้ามพูด ห้ามขอหรือแบ่งชิ้นส่วนของคนอื่น
 - ข. ให้ชิ้นส่วนแก่คนอื่นได้ แต่ต้องส่งให้กันตัวต่อตัว
2. กลุ่มไหนทำเสร็จก่อนให้ร้อง "ไชโย"

ด้านหลังรูป = อำนาจนิติบัญญัติ คือ อำนาจ
ในการตรากฎหมาย
พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจ
นี้ผ่านทางรัฐสภา

ด้านหลัง = อำนาจบริหาร คือ อำนาจ
ในการบริหารราชการแผ่นดิน
พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนี้
ผ่านทางคณะรัฐมนตรี ซึ่งมี
นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะ

ด้านหลัง = อำนาจตุลาการ คือ อำนาจ
ในการพิจารณาพิพากษาคดี
พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนี้
ผ่านทางศาล

หมายเหตุ : ตัดชั้นส่วนตั้งรูปภาพและเขียนข้อความลงด้านหน้า แต่ละชั้นบรรจุ
ไว้ในช่อง 3 ช่อง คือ

ช่องที่ 1	=	หาว	ตุ	นิ
ช่องที่ 2	=	ติ	ลา	ริ
ช่องที่ 3	=	การ	บัญญัติ	บ

(ปรับปรุงจาก เขาวพา, 2517)

แบบฝึกหัด

เรื่อง ความหมายของประชาธิปไตยและอำนาจธิปไตย

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย x หน้าข้อความที่ผิด

-1. อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจที่แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหาร
 -2. การปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน เป็นการ
ส่งเสริมประชาธิปไตย
 -3. การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน
คือการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 -4. การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ดี ไม่จำเป็นต้อง
ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบของสังคมก็ได้
 -5. การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ
เป็นกฎหมายสูงสุด
-

เฉลย

- 1. X
- 2. /
- 3. /
- 4. X
- 5. /

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....
วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไร

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยที่ 10 การเมืองและการปกครอง เวลา 3 คาบ	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง รัฐธรรมนูญและความเป็น มาของรัฐธรรมนูญ
---	---

ความคิดรวบยอด

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งใช้ในการปกครองประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง รัฐธรรมนูญ แล้วนักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกความหมายของรัฐธรรมนูญได้
2. อธิบายลักษณะความเป็นมาของรัฐธรรมนูญได้
3. เสนอแนวทางในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ได้

4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นได้
3. เห็นความสำคัญของสมาชิกทุกคน
4. ปฏิบัติงานเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีได้

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. เผยแพร่ความรู้รัฐธรรมนูญกับคนอื่นได้
2. ปฏิบัติตนเองให้มีความสุขโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย

ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรงาน
2. บัตรเนื้อหา
3. ฝาน้ำอัดลม 30 ฝา
4. แบบฝึกหัด

เนื้อหา

ความหมายของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดระเบียบแห่งอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเหล่านี้ต่อกันและกัน

รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงวิธีการปกครองประเทศ กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่จะบอกให้เราทราบว่าประเทศนั้น ๆ มีการปกครองระบอบใด มีใครเป็นประมุขของประเทศ อำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของใคร ใครเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น และก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ไทยจะต้องลงพระปรมาภิไธยก่อนจึงจะประกาศใช้ได้ นอกจากนี้ยังกำหนดสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และหน้าที่ของประชาชนไว้อย่างชัดเจน

ความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ

เกือบทุกประเทศในโลกไม่ว่าจะมีการปกครองแบบใด ส่วนใหญ่จะมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศด้วยกันแทบทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทยเราก็มีรัฐธรรมนูญใช้ตั้งแต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญของไทยฉบับแรกเรียกว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2475 และได้มีรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 และถือเอาวันนี้เป็นวันรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันเราใช้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2534

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยครูเขียนชื่อกลุ่ม โฉก พนด้า มิรินด้า เป๊ปซี่ และสไปรท์ ให้นักเรียนจับฝาน้ำอัดลม แล้วไปยืนเข้าแถวเรียงหนึ่งตามชื่อกลุ่มบนกระดาน จากนั้นครูเก็บฝาน้ำอัดลมใส่กล่องเดิม ให้นักเรียนไปนั่งรวมกลุ่มกันตามบริเวณที่ครูกำหนดไว้

1.2 ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการที่ทำหน้าที่จดบันทึก 1 คน

1.3 ขออาสาสมัครเป็นผู้สังเกตการณ์กลุ่มละ 1 คน คอยสังเกตการณ์ และจดบันทึกในแบบสังเกตการณ์ (ภาคผนวก)

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาบรรยายเรื่อง "ก้อยกับการเลือกตั้ง" แล้วให้ร่วมกันศึกษารายละเอียด

2.2 แจกแบบสังเกตการณ์ให้ผู้สังเกตการณ์ศึกษา และทำความเข้าใจในการบันทึกรายละเอียด

2.3 ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน ถึงผลที่ได้ร่วมกันศึกษาบรรยายเรื่อง "ก้อยกับการเลือกตั้ง"

2.4 ให้ผู้สังเกตการณ์ของแต่ละกลุ่มออกมารายงานผล

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

3.1 ครุณาการอภิปราย โดยซักถามนักเรียนดังนี้

- ประเทศไทยปกครองในระบอบใด
- นักเรียนคิดว่าวันรัฐธรรมนูญสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
- รัฐธรรมนูญของไทยประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อปีใด
- ใครเป็นผู้ลงนามเพื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
- นักเรียนคิดว่าก้อยเป็นคนเลื่อมใสการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยหรือไม่ อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าถ้ามีสิทธิได้เลือกตั้งผู้แทนราษฎร จะเลือกผู้แทนราษฎรที่มีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง

- นักเรียนคิดว่าจะเผยแพร่เรื่องรัฐธรรมนูญให้กับคนอื่นได้อย่างไร

- มีการเลือกหัวหน้ากลุ่มอย่างไร
- บรรยายการทำงานในกลุ่มเป็นอย่างไร
- หัวหน้ากลุ่มให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นอย่างไร

บ้าง

- ใช้วิธีอะไรในการสรุปการทำงานกลุ่ม

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นท้ายบทเรียนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและความหมายและความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำขวัญสั้น ๆ ที่เป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การอภิปรายเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกลุ่ม
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างร่วมทำกิจกรรม

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - พฤติกรรมในชั้นเรียน
- การเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติ

บัต ร ง า น

"ก๊อย กับ การเลือกตั้ง"

ก๊อย อยากเป็นนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่มีบทบาททางการเมืองของประเทศ เพราะก๊อยได้มีโอกาสอยู่ในเหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ซึ่งมีนิสิต นักศึกษา นักเรียน และประชาชนชุมนุมเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก และเรียกร้องการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ที่นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง และประธานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ขณะที่มีการชุมนุมอยู่ที่ถนนราชดำเนิน ใกล้กับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยนั้น มีทหารติดอาวุธ พร้อมรถถัง ยิงปืนขึ้นฟ้า และยิงกระดากใส่ผู้ชุมนุมประท้วง ทุกคนในที่นั้นต่างพากันหมอบราบลงกับพื้นเพื่อเอาตัวรอดให้พ้นวิบัติกระสุน เมื่อเสียงปืนสงบลง ก๊อยเรียกจ๊อนเพื่อนรักให้ลุกขึ้น แต่จ๊อนไม่มีโอกาสจะลุกขึ้นมาได้อีก เพราะกระสุนทะลุเข้าที่กลางหลัง จ๊อนตายสนิท ไม่มีแม้แต่เสียงร้องหรืออาการที่แสดงความเจ็บปวดแต่อย่างใด มีแต่ใบหน้าที่เต็มไปด้วยรอยยิ้ม ถ้าจ๊อนพูดได้เขาคงพูดว่า "จ๊อนดีใจที่ได้มีโอกาสตายเพื่อแผ่นดินที่รัก และเพื่อความยุติธรรมของสังคม" เพื่อน ๆ อีกส่วนหนึ่งพร้อมกับประชาชนผู้มาชุมนุมถูกทหารจับตัวให้ถอดเสื้อและมัดมือไขว้หลัง นำขึ้นรถทหารแล้วขับหนีไป ก๊อยไม่รู้วาทหารเขาจับเพื่อน ๆ และประชาชนไปไว้ที่ไหน ก๊อยตั้งความหวังเอาไว้ว่า ถ้าโตขึ้นและมีโอกาสได้เป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารประเทศ หรือได้เป็นใหญ่เป็นโตขึ้นมา ก๊อยจะพยายามสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่ยุติธรรมและสงบสุข ก๊อยจะไม่เป็นนักการเมืองที่มีกาใหญ่ใฝ่สูง หรือหลงระเหิงในอำนาจ ทั้งนี้เพื่อมิให้นิสิตนักศึกษาและประชาชนต้องมาเดินขบวนและเกิดเหตุการณ์เหมือน "พฤษภาทมิฬ" เกิดซ้ำรอยอีกและแล้วรัฐบาลก็ต้องลาออก

ต่อมาก็ได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในการบริหารประเทศก่อนการเลือกตั้ง ก๊อยได้ไปฟังผู้ที่สมัครเข้ารับเลือกตั้งหาเสียงที่ท้องสนามหลวง บางคนพูดว่า จะพยายามทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนให้ดีที่สุด บางคนก็โฆษณาคุณสมบัติของตัวเองอย่างดีเลิศ บางคนก็มีของมาแจกและบอกผู้ที่ได้รับให้เลือกตน ก๊อยคิดว่าคนที่จะเป็นผู้แทนราษฎรควรเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของประชาชน เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชน ไม่ใช่เป็นผู้แทนเพราะหวังอำนาจ หวังร่ำรวย หรือเพื่อหาผลประโยชน์ใส่ตนเอง

ดังนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดระเบียบอำนาจอธิปไตย ประชาชนใช้สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายระบุไว้ ประเทศไทยเรามีรัฐธรรมนูญใช้ตั้งแต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญของไทยฉบับแรกเรียกว่า "พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว" ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2475 และได้มีรัฐธรรมนูญฉบับถาวรเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 และถือเอาวันนี้เป็นวันรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันเราใช้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2534

โดยกำหนดผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรดังนี้

1. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.1 มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรหรือแผนการศึกษาของชาติ

1.2 ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาระดับสูงในประเทศ ตามหลักสูตรจะเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

2. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

3. เป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

4. มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ก. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดนั้นไม่น้อยกว่า 180 วัน
ถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

ข. เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

ค. เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

ง. เคยศึกษาเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

1. มีสัญชาติไทย แต่บุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

3. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง

และบุคคลที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

1. เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

2. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

3. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา

หลังจากการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรแล้ว ได้รัฐบาลชุดใหม่ เป็นรัฐบาลที่มาจากเสียงประชาชนส่วนใหญ่ และรัฐบาลชุดใหม่ก็ร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขใหม่ผ่านความเห็นชอบของสมาชิกสภานิติบัญญัติ เมื่อร่างรัฐธรรมนูญเสร็จลงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธย (ลงนาม) และประกาศใช้ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา

บัตรคำถาม

คำชี้แจง

เมื่อนักเรียนอ่านบัตรงาน "เรื่อง ก้อยกับการเลือกตั้ง" จบแล้ว
นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามดังนี้

1. ผู้เข้าชมมุมประท้วงเรียกร้อง นักเรียนคิดว่าจะมีความผิดหรือไม่
เพราะเหตุใด

2. นักเรียนคิดว่า ก้อย และ จ๊อน เป็นคนอย่างไร

3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำขวัญที่เป็นการส่งเสริมการปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตย

แบบฝึกหัด

เรื่อง รัฐธรรมนูญ และความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และกาเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ตอบผิด

-1. ทุกประเทศในโลกไม่ว่าจะปกครองแบบใด ส่วนใหญ่แล้วจะมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ
 -2. รัฐธรรมนูญของไทยฉบับแรกเรียกว่า พระราชบัญญัติเทศบาล
 -3. รัฐธรรมนูญของไทยประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อปีพุทธศักราช 2535
 -4. รัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายสูงสุดของประเทศ
 -5. นักเรียนทุกคนควรจะต้องใจเล่าเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยอีกทางหนึ่ง
-

เฉลย

- 1. /
- 2. X
- 3. X
- 4. /
- 5. /

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....

วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไง

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยที่ 10 การเมืองการปกครอง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
เรื่อง สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และ
ความเสมอภาค

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การเป็นพลเมืองดีของชาติ ประชาชนต้องรู้จัก สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาค ของตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคแล้ว นักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกความหมายของคำว่า สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาค ได้ถูกต้อง
2. ยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นสิทธิและหน้าที่ของบุคคลได้
3. จำแนกสิ่งที่เรียกว่า สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคออกจากกันได้ถูกต้อง
4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. ประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการทำงานได้
2. ให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นในการทำงานได้
3. ควบคุมสถานการณ์หรือตักเตือน ดิฉัน ผู้อื่นอย่างมีเหตุผลได้
4. ให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. ปฏิบัติตนเองตามสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคที่ดีในครอบครัวและสังคมได้
2. เสนอแนะแนวทางการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรงานการแสดงบทบาทสมมติ
2. อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
 - กรรไกร เทปติดกระดาษ โบว์ผูกของขวัญ กระดาษห่อของขวัญ
3. แบบฝึกหัด

เนื้อหา

เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยประสบผลสำเร็จ ประชาชนต้องรู้จักสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเสมอภาค และความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี

สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่บุคคลพึงมี ในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย เช่น สิทธิที่จะได้รับความเสมอภาคกันตามกฎหมาย สิทธิเสนอเรื่องการร้องทุกข์ เป็นต้น

หน้าที่ หมายถึง สิ่งที่บุคคลพึงกระทำ หรือควรไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อความสงบเรียบร้อย และความเจริญก้าวหน้าของส่วนรวมและประเทศ เช่น การป้องกันประเทศ การเสียภาษีอากร การเคารพกฎหมาย เป็นต้น

เสรีภาพ หมายถึง การทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลตามสิทธิที่มีอยู่ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการศึกษา เป็นต้น

ความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกัน โดยประชาชนทุกคนที่เป็นพลเมืองของประเทศย่อมได้รับความเสมอภาคกันในทางกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายเท่าเทียมกัน

นอกจากการรู้จักและปฏิบัติตามสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคแล้ว ประชาชนในสังคมประชาธิปไตยยังต้องรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย จึงจะถือว่าเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยการนับ 1 - 5 คนที่นับ 1 ให้อยู่กลุ่มที่ 1 คนที่นับ 2 ให้อยู่กับกลุ่มที่ 2 จนครบ 5 กลุ่ม จะได้กลุ่มละ 6 คน

1.2 ให้ตัวแทนของกลุ่มออกมาจับบัตรงานเพื่อแสดงบทบาทสมมติ ภายในกลุ่ม

2. ขั้นสอน

2.1 ครูเล่าเรื่อง ครอบครัว "สันติสุข" ให้นักเรียนฟังโดยย่อ

2.2 แจกอุปกรณ์ในการทำงานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ คือ กรรไกร เทปติดกระดาษ โบว์ผูกของขวัญ กระดาษห่อของขวัญ ให้แต่ละกลุ่ม ตั้งแสดงไว้ในเรื่องราวที่กำหนดให้

2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงบทบาทและทำงานประกอบบทบาท เพื่อแก้ปัญหาตามเรื่องราว และอุปกรณ์ที่มอบให้ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

3.1 ครูนำการอภิปราย โดยซักถามนักเรียนดังนี้

- นักเรียนพอใจหรือไม่กับบทบาทที่ตนเองได้รับในการแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องราวที่กำหนดให้ อย่างไร

- นักเรียนชอบบทบาทของใครมากที่สุด และน้อยที่สุด

- นักเรียนคิดว่าถ้าสังคมไทยเราไม่ปฏิบัติตนเองตามสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาค แล้วสังคมจะเป็นอย่างไร

- ตัวอย่างเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลได้แก่อะไรบ้าง

- นักเรียนคิดว่าจะปฏิบัติตนเองอย่างไรตามบทบาทที่ได้รับงานจึงจะสำเร็จได้ดี

- แต่ละกลุ่มมีวิธีการดำเนินการแสดงบทบาทสมมติอย่างไร

- ความรู้สึกในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้เป็นอย่างไร

- บรรยากาศในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างไรบ้าง

- ในการทำงานมีปัญหาอะไรบ้าง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแล้วกลุ่มแก้ปัญหาอย่างไร

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และร่วมกันสรุปความหมายและยกตัวอย่างลักษณะของ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ลงในสมุด

4.2 นักเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเสมอภาค เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การตอบคำถาม
- การอภิปราย
- การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การแสดงความคิดเห็น
- การประชุมปรึกษาหารือวางแผนการทำกิจกรรม

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - การตอบคำถามในการแก้ปัญหาของนักเรียน
- การปฏิบัติตัวของนักเรียนในชั้นเรียน

บัตรงาน

การแสดงบทบาทสมมติ

คำชี้แจง

อ่านเรื่องต่อไปนี้ให้เข้าใจและทำตามคำสั่งในตอนท้าย เรื่องครอบครัว "สันติสุข"

ครอบครัวที่นักเรียนจะต้องแสดงบทบาทนี้มีสมาชิก 6 คนด้วยกัน หัวหน้าครอบครัวชื่อ นายไทย สันติสุข มีภรรยาชื่อ นางประเทศ สันติสุข และมีบุตรด้วยกัน 4 คน คือ นายสิทธิ์ นายหน้าที่ นายเสรี นายเสมอ ครอบครัวของนายไทยเป็นครอบครัวที่มีความเป็นประชาธิปไตย คือ ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ และมีความเสมอภาคที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามต้องการ แต่ครอบครัวนี้มีปัญหาเพราะ ลูกทั้งสี่คนมีนิสัยใจคอที่แตกต่างกันมากและชอบทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ

วันหนึ่ง นายไทยและนางประเทศเรียกลูกทั้งสี่คนมาพบ และมอบหมายให้ช่วยกันทำงานชิ้นหนึ่งให้สำเร็จพร้อมกับมอบอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำงานในครั้งนี้นำคนละหนึ่งอย่าง

นักเรียนจะต้องแสดงบทบาทเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวนี้ โดยทุกคนจะได้รับกระดาษที่เขียนบอกหน้าที่และบทบาทที่จะต้องแสดงเอาไว้ เมื่อได้รับแล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจกับบทบาทที่ตนได้รับก่อนแสดงบทบาท โดยไม่ให้ใครเห็นบทบาทของตนเอง การแสดงจะเริ่มจากการตกลงของนายไทยและนางประเทศ ซึ่งจะต้องทำกันเป็นความลับ หลังจากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ จึงจะแสดงบทของตนได้

ขอให้ทุกคนแสดงบทตามนิสัยใจคอของตัวเองตามที่กำหนดไว้ อย่าแสดงตามความคิดของนักเรียนเอง เมื่อทุกคนเข้าใจตามนี้แล้วให้ลงมือแสดงได้

บทบาทของ นายไทย สันติสุข

นายไทยเป็นบิดาของลูก 4 คน ซึ่งมีนิสัยแตกต่างกัน คือ

1. นายสิทธิ มีนิสัยชอบอ้างตนว่าเป็นพี่ชายคนโต จึงมีสิทธิที่จะทำอะไรเหนือคนอื่นได้ และชอบวางอำนาจกับน้อง ๆ อยู่เสมอ
2. นายเสรี มีนิสัยชอบทำอะไรตามใจตน เพราะถือว่าทุกคนมีอิสระในการทำสิ่งต่าง ๆ
3. นายหน้าที่ มีนิสัยไม่ชอบช่วยเหลือพี่น้อง และไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ชอบไปรบกวนและทะเลาะเบาะแว้งกันกับพี่น้องคนอื่นเสมอ
4. นายเสมอ ต้องการความเท่าเทียมกับพี่ ๆ น้อง ๆ จึงไม่เคารพพี่และไม่เกรงใจน้อง

นายไทยและนางประเทศภรรยา ต้องการจะดัดนิสัยลูก ๆ จึงทำการตกลงกันว่า จะให้ลูก ๆ ช่วยกันทำงานชิ้นหนึ่ง จึงเรียกลูก ๆ มาและมอบหมายงานให้ทำ โดยจะให้ช่วยกันห่อของขวัญ คือ "หนังสือประชาธิปไตย" จำนวนหนึ่งเล่ม โดยจะมอบอุปกรณ์ในการทำงานให้ลูก ๆ ดังนี้

นายสิทธิ ได้รับ กรรไกร

นายเสรี ได้รับ เทปติดกระดาษ

นายหน้าที่ ได้รับ โบว์ผูกของขวัญ

นายเสมอ ได้รับ กระดาษห่อของขวัญ

นายไทยจะย้ำกับลูก ๆ ว่า ในการทำงานให้ใช้สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาคให้เหมาะสม รวมทั้งเน้นการทำตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

บทบาทของ นางประเทศ สันติสุข

เป็นมารดาของลูก 4 คน ซึ่งมีนิสัยต่าง ๆ กัน (คุณนิสัยของลูก ๆ จากบทบาทของนายไทย) นางประเทศจะช่วยนายไทยในการมอบหมายการทำงานและอุปกรณ์ที่ต้องใช้ให้แก่ลูก ๆ (ดูจากบทบาทของนายไทย) นอกจากนี้นางประเทศจะมีบทบาทในการสั่งสอนลูก ๆ ให้ใช้สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ความเสมอภาค และปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือกัน และมีความรักใคร่สามัคคีกันในการทำงาน

บทบาทของ นายสิทธิ์ สันติสุข

เป็นพี่ชายคนโต ชอบอ้างเป็นพี่และชอบวางอำนาจกับน้อง ๆ อยู่เสมอในการทำงานร่วมกันตามที่นายไทย และนางประเทศกำหนดให้นายสิทธิ์ได้รับกรรไกรในการทำงานร่วมกับน้อง ๆ

บทบาทของ นายเสรี สันติสุข

เป็นพี่คนรอง มีนิสัยชอบทำอะไรตามใจตน เพราะถือว่าทุกคนควรมีอิสระในการทำงาน การทำงานครั้งนี้นายเสรีจะได้รับเทปติดกระดาษเพื่อใช้ในการทำงานร่วมกับพี่น้อง

บทบาทของ นายหน้าที่ สันติสุข

มีนิสัยชอบทำอะไรตามใจตนเอง ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตนเองรับผิดชอบ และชอบไปหยอกล้อรบกวนและทะเลาะกับคนอื่นอยู่เสมอ การทำงานในครั้งนี้ นายหน้าที่จะได้รับใบว์ผูกของ ซึ่งเขาจะต้องใช้เพื่อทำงานร่วมกับพี่ ๆ น้อง ๆ คนอื่น

บทบาทของ นายเสมอ สันติสุข

มีนิสัยต้องการทำทุกสิ่งให้ให้เสมอกับผู้อื่นและไม่ค่อยเคารพเกรงใจพี่น้อง การทำงานครั้งนี้นายเสมอจะได้รับกระดาษห่อของขวัญ เพื่อใช้ในการทำงานร่วมกับคนอื่น

(ปรับปรุงจาก เขาวพา, 2517)

แบบฝึกหัด

เรื่อง สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และความเสมอภาค

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1. การเสียภาษีอากร ถือว่าเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของประชาชน
 -2. ทุกคนสามารถประกอบอาชีพของตนเอง ถือว่าเป็นเสรีภาพของแต่ละคน
 -3. การเคารพต่อกฎหมายเป็นหน้าที่ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม
 -4. สิทธิ คือ อำนาจอันชอบธรรมที่บุคคลพึงมี ส่วนความเสมอภาค คือความเท่าเทียมกันของประชาชน
 -5. การนับถือศาสนาพุทธ ถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนคนไทยทุกคน
ทั้งประเทศต้องปฏิบัติและนับถือ
-

เฉลย

- 1. X
- 2. /
- 3. /
- 4. /
- 5. X

แบบสั่ง เ ก ต ก า ร ณั

กลุ่ม.....ชั้น.....

วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำ
งานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหาอย่างไร

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 10 การเมืองการปกครอง

เรื่อง การยอมรับความคิดเห็นของ

บุคคลและหมู่คณะ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ เป็นกลุ่มนั้น การยอมรับความคิดเห็นของบุคคลและหมู่คณะเป็นสิ่งที่สำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง การยอมรับความคิดเห็นของบุคคลและหมู่คณะแล้ว นักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกความสำคัญของการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้
2. แสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. การวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. แสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลได้
3. ตัดสินปัญหาโดยใช้มติของกลุ่มได้
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ค. ด้านการประยุกต์ได้

1. แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเมื่อร่วมทำงานกับผู้อื่นได้
2. พุดและฟังโดยใช้เหตุผลประกอบได้

สื่อการเรียนการสอน

ลูกเต๋าจำลอง ขนาดใหญ่ 1 ลูก ทำด้วยกระดาษ

เนื้อหา

ในการทำงานคนเดียวหรือการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเป็นหมู่คณะ มีความแตกต่างกันตรงที่การทำงานคนเดียว เราใช้ความคิดและความสามารถของเราเป็นหลัก แต่การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นนั้น เราใช้ความคิดความสามารถของคนหลาย ๆ คน ร่วมกันเพื่อให้งานนั้นดีขึ้น เนื่องจากคนแต่ละคนมีความคิดและความสามารถในวงจำกัด ไม่รู้และเก่งไปหมดเสียทุกอย่าง ต้องอาศัยความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของคนอื่น ๆ เข้ามาช่วยด้วย ดังนั้น หลักสำคัญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นประการหนึ่งก็คือ ผู้นำในหมู่คณะต้องพยายามชี้แนะให้สมาชิกได้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการใช้ความคิดเห็นของคนหลาย ๆ คน ไม่ใช่เพียงคนเดียวคนหนึ่ง การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเป็นหมู่คณะนั้น เราต้องให้ความเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น และพยายามดึงความคิด ประสบการณ์ของผู้ร่วมงานมาใช้ประโยชน์ให้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยครูเขียนชื่อดาราใส่สลากเป็นชื่อกลุ่ม มยุรา เศรษฐา อภิตี เมื่อนักเรียนจับสลากได้ชื่อดาราคนไหน ก็ให้ไปรวมเป็นกลุ่มเดียวกัน

1.2 ครูแจ้งนักเรียนว่า "ครูมีลูกเต๋าพิเศษอยู่ 1 ลูก ลูกเต๋านี้มี 6 ด้าน แต่ละด้านมีจุดอยู่ ถ้ากลุ่มไหนสามารถตอบได้ว่า ลูกเต๋าทิ้ง 6 ด้าน มีจุดรวมกันทั้งหมดกี่จุดได้ถูกต้อง ลูกเต๋าก็จะกลายเป็นลูกเต๋าสีพิเศษ สามารถบันทึกลงรางวัลให้ผู้ตอบถูกต้อง ครูจะให้โอกาสแต่ละกลุ่มได้ดูลูกเต๋าสีพิเศษนี้เพียง 1 นาที โดยให้ดูทีละกลุ่ม ต่อไปจึงจะให้กลุ่มทาย

2. ขั้นสอน

2.1 ครูเรียกกลุ่มที่ 1 เข้ามาหา ให้ยืนเป็นแถวตอนเรียง 2 ครูนำลูกเต๋าสีพิเศษที่มีกระดาศปิดจุดทั้ง 6 ด้านขึ้นมา หันด้านหมายเลข 1 ไปยังนักเรียน แล้วเปิดกระดาศที่ปิดด้านนั้นขึ้น ให้นักเรียนเห็นจำนวนจุดของด้านนั้นเสร็จแล้ว ปิดกระดาศไว้ดังเดิม แล้วจึงหันด้านหมายเลข 2 ให้นักเรียนดูและทำเช่นเดียวกับที่ทำกับหมายเลข 1 แล้วบอกให้นักเรียนกลับไปนั่งที่เดิม

2.2 ต่อไป ครูเรียกกลุ่มที่ 2 เข้ามาหา ทำเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 แต่กลุ่มนี้ครูให้ลูกเต๋าคำหมายเลข 3 และหมายเลข 4

2.3 เสร็จแล้ว ครูเรียกกลุ่มที่ 3 เข้ามาดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 และ 2 แต่กลุ่มนี้ครูให้ลูกเต๋าคำหมายเลข 5 และหมายเลข 6

2.4 เมื่อทุกกลุ่มได้ลูกเต๋าส์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้กลุ่มเลือกตั้งหัวหน้าแล้วให้อภิปรายตกลงกันว่า ลูกเต๋าลูกนั้นมีจำนวนจุดทั้งหมดกี่จุด

2.5 ครูให้ทุกกลุ่มรายงานคำตอบ ครูจดคำตอบของแต่ละกลุ่มไว้บนกระดาน

2.6 ต่อไปครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนับ 1 – 3 แล้วครูแบ่งกลุ่มใหม่ โดยให้ผู้ที่นับหมายเลข 1 ทุกคนรวมเป็นกลุ่มใหม่ ผู้นับหมายเลข 2 ทุกคนก็รวมกันเป็นอีก 1 กลุ่ม ที่เหลือเป็นผู้นับหมายเลข 3 ก็รวมกันเป็นอีก 1 กลุ่มเช่นเดียวกัน

2.7 ครูให้กลุ่มใหม่ตั้งหัวหน้า แล้วปรึกษาดตกลงกันอีกครั้งหนึ่งว่าจำนวนจุดทั้งหมดของลูกเต๋าคิดจะเป็นเท่าไร

2.8 ครูให้ทุกกลุ่มรายงานคำตอบ ครูจดคำตอบของแต่ละกลุ่มไว้บนกระดาน เปรียบเทียบกับคำตอบเดิม

2.9 ครูหาค่าเฉลี่ยของคำตอบของทั้ง 3 กลุ่ม ในรอบแรก และในรอบที่สอง

2.10 ครูเฉลยคำตอบ โดยนำลูกเต๋ามาให้นักเรียนดูทุก ๆ ด้าน และแจกรางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้กลุ่มที่ได้คำตอบถูกในรอบที่ 1 และรอบที่ 2

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

3.1 ครูนำการอภิปราย โดยซักถามนักเรียนดังนี้

– คำตอบของกลุ่มในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 คำตอบใดใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด เพราะเหตุใด (ครั้งที่ 2 จะใกล้เคียงหรือถูกต้องเลย เพราะผู้ให้ความคิดเห็นของกลุ่มที่ 2 มีประสบการณ์ในหลาย ๆ ด้านของลูกเต๋าคำ สามารถให้ข้อมูลได้กว้างเมื่อกลุ่มรับฟัง และนำมาพิจารณา ก็ช่วยให้กลุ่มได้คำตอบที่ดีขึ้น)

– ความคิดเห็นของแต่ละคนเกิดมาจากอะไรบ้าง (เกิดจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ได้พบ ได้เห็น ได้มีประสบการณ์ หรือเกิดจากความรู้สึกต่าง ๆ

- ความคิดเห็นของแต่ละคนอาจเหมือนกัน หรือไม่เหมือนกัน เพราะอะไร (คนที่ได้พบ ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้มีประสบการณ์ เหมือนกัน มักจะมีความคิดเห็นคล้ายกัน คนที่มีประสบการณ์ไม่เหมือนกัน มักมีความคิดเห็นแตกต่างกัน)

- ความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกัน มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร (มีโทษ ในแง่ที่ว่า ถ้าตกลงกันไม่ได้ อาจทำให้เกิดความขัดแย้งกัน มีประโยชน์ ที่จะทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวาง รอบคอบขึ้น)

- ถ้าจะให้กลุ่มทำงานให้ได้ความคิดที่ดี กว้างขวาง และรอบคอบ กลุ่มควรทำอย่างไร (เห็นประโยชน์ของความคิดเห็นของผู้อื่นและเคารพรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของกันและกัน)

- บรรยาการในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างไร

- หัวหน้ากลุ่มให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นอย่างไร

บ้าง

- กลุ่มใช้วิธีการใดสรุปในการตัดสินใจ

4. ขึ้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นท้ายบทเรียน ดังนี้

ในการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่น เราจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประกอบกับความคิดเห็นของเราเองโดยใช้เหตุผลประกอบเพื่อให้เราตัดสินใจได้ดี และถูกต้องยิ่งขึ้น

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำขวัญสั้น ๆ เป็นคติเตือนใจ เช่น "รับฟังกันสัณนิธ ได้ความคิดรอบคอบดี"

4.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านกลอน และจดบันทึกลงในสมุดงาน

จะทำการสิ่งใดควรใจกว้าง
ถ้าเพื่อนคิดแตกต่างไปจากฉัน
ส่วนผิดถูกของเราอาจเท่ากัน
เอาใจใส่ฟังกันไว้นั้นแหละดี

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การสนใจร่วมกิจกรรม
- จากการตอบคำถาม
 - การร่วมกันอภิปราย
 - ตรวจสอบแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น
- การให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น
 - การปรึกษาหารือกันในกลุ่ม
 - การใช้มติของกลุ่มในการพิจารณาปัญหา
 - การติชม ตักเตือน และยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - การปฏิบัติตัวของนักเรียนในชั้นเรียน
- การแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน

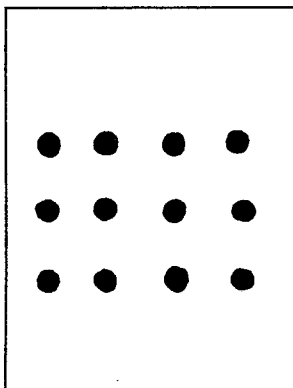
ภาคผนวก

แบบ "ลูกเต๋าวិเศษ"

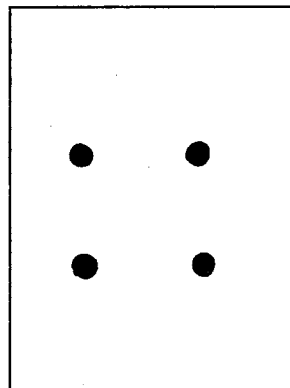
ก. นำกระดาษแข็งมาตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดประมาณ 8 X 8 นิ้ว จำนวน 6 แผ่น แล้วใช้เทปกาวติดให้ติดกันเป็นรูปลูกเต๋า

ข. แต่ละด้านของลูกเต๋า ให้เขียนจุดวงกลมดังนี้

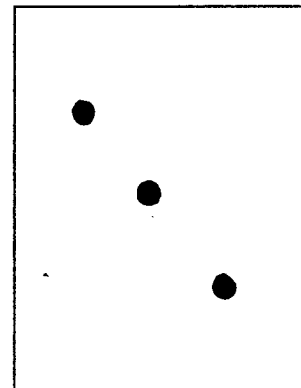
ด้านหมายเลข 1

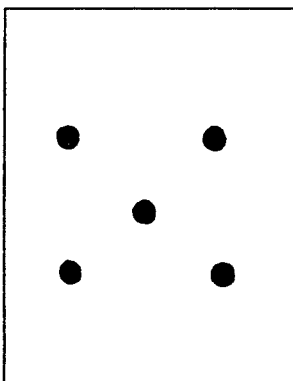
ด้านหมายเลข 2

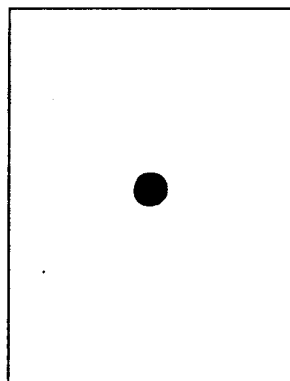
ด้านหมายเลข 3

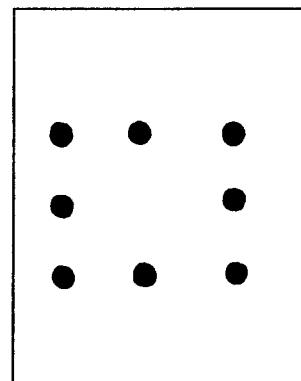
ด้านหมายเลข 4

ด้านหมายเลข 5

ด้านหมายเลข 6

(ปรับปรุงจาก ทิศนา, 2534)

แบบฝึกหัด

เรื่อง การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลและหมู่คณะ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1. บุคคลที่คิดไม่เหมือนใคร ย่อมเป็นบุคคลที่คิดผิดเสมอ
 -2. แม้เราจะรู้ จะเห็นสิ่งเดียวกัน แต่เราอาจคิดไม่เหมือนกันกับคนอื่นก็ได้
 -3. เราควรยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ เสมอ ถ้ามีเหตุผล
ประกอบดีกว่าความคิดเห็นของเรา
 -4. เราควรเห็นด้วยกับความคิดเห็นของคนอื่นทุกครั้ง
 -5. การแสดงความคิดเห็นที่ดีนั้น ควรจะใช้เหตุผลประกอบการแสดง
ความคิดด้วย
-

เฉลย

- 1. X
- 2. /
- 3. /
- 4. X
- 5. /

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....
วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไง

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 10 การเมืองและการปกครอง

เรื่อง สภาตำบล

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สภาตำบลเป็นหน่วยงานการบริหารราชการชั้นพื้นฐานในระดับตำบล จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การบริหารราชการของตำบลมีประสิทธิภาพ เจริญก้าวหน้า อำนวยความสะดวกแก่ราษฎรได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง สภาตำบล แล้วนักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกลักษณะการบริหารราชการของสภาตำบลได้
2. จำแนกกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ

สภาตำบลได้

3. อธิบายหน้าที่ของสภาตำบลได้
4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. ให้ความร่วมมือเพื่อความสำเร็จของงาน
3. แสดงความคิดโดยใช้เหตุผลในการตัดสินใจได้
4. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น
5. ยอมรับและปฏิบัติตามมติของคนส่วนมาก

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. ปฏิบัติตนเองให้เป็นผู้นำผู้ตามได้
2. แสดงบทบาทสมมติ และกล้าแสดงออกในทางที่ถูกกาลเทศะได้

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารที่แจกให้ผู้แสดงบทบาทสมมติ
2. บัตรงาน ชิ้นส่วนการต่อภาพบ้าน
3. แบบฝึกหัด
4. แบบบสังเกตการณ์

เนื้อหา

สภาตำบล คือ สภาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารราชการตำบลให้มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย และเพื่อให้การบริหารราชการของตำบลมีประสิทธิภาพเจริญก้าวหน้า และอำนวยความสะดวกแก่ราษฎรได้ดียิ่งขึ้น สภาตำบลเป็นการจัดระเบียบบริหารของตำบลที่ไม่ใช่การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ก็ เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองส่วนภูมิภาคระดับอื่น

คณะกรรมการสภาตำบล มีกรรมการ 2 ประเภท คือ

1. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนันตำบลที่เป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล

2. กรรมการโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิที่ประชาชนเลือกตั้งหมู่บ้านละ 1 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี และยังมีที่ปรึกษาสภาตำบลหนึ่งคน แต่งตั้งจากปลัดอำเภอหรือพัฒนาการท้องถิ่นและมีเลขานุการสภาตำบลหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากครูประจำตำบลในตำบล ตำแหน่งทั้งสองนี้นายอำเภอท้องถิ่นเป็นผู้คัดเลือก แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

สภาตำบลมีหน้าที่ดังนี้

1. บริหารงานสภาตำบล หรือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

2. พิจารณาเห็นชอบโครงการ และงานเกี่ยวกับการพัฒนาตำบลหรือกิจกรรมที่เห็นสมควร

3. ให้ความร่วมมือและประสานงานในโครงการ

4. เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ประชาชนทราบ

5. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นที่กำหนดไว้สำหรับ

คณะกรรมการสภาตำบล

6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้จับสลากที่เป็นชื่อของตำบล คือ วังชัย, หนองกุง, พังทวย, น้ำพอง, บัวเงิน

1.2 ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาจับ "บัตรชิ้นส่วนการต่อภาพบ้านแสนสวย" ที่บรรจุของเอาไว้ จำนวน 9 ชิ้น

1.3 ให้อาสาสมัครแต่ละกลุ่มออกมาจับแบบสังเกตการณ์ในการทำงานกลุ่ม

2. ขั้นสอน

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแจกชิ้นส่วน "บ้านแสนสวย" ให้สมาชิกแต่ละคน 1 - 2 ชิ้น ชิ้นส่วนทั้งหมดเมื่อนำมารวมกันจะสามารถต่อเป็นภาพบ้านแสนสวยเท่า ๆ กันได้ 2 หลัง

2.2 การปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามกติกาดังนี้คือ

ก. ห้ามพูด

ข. ห้ามขอหรือแบ่งชิ้นส่วนของคนอื่น

ค. ให้ชิ้นส่วนแก่คนอื่นได้ แต่ต้องส่งให้กันตัวต่อตัว

2.3 ครูให้สัญญาณนักเรียนลงมือทำ กลุ่มไหนทำเสร็จก่อนให้ร้อง "ไชโย"

2.4 ภาพบ้านแสนสวยที่ได้ 2 หลังนั้น จะมีข้อความของแต่ละหลังคือ "สภาตำบล" และ "หน้าที่สภาตำบล" ซึ่งในแต่ละภาพของบ้านแสนสวยจะมีคำอธิบายรายละเอียดอยู่ด้านหลัง (ดูภาคผนวก) ให้แต่ละกลุ่มอ่านและทำความเข้าใจ

2.5 ครูให้ทำงานครั้งที่ 2 โดยให้ตัวแทนออกมาจับเอกสารการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "กำนันลี"

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

ครูนำการอภิปรายโดยใช้คำถามดังนี้

3.1 ในการปกครองในระดับตำบล มีใครเป็นผู้นำบ้าง

3.2 สภาตำบล ประกอบด้วยคณะกรรมการมาจากไหนบ้าง

3.3 สภาตำบล มีอำนาจหน้าที่อย่างไรบ้าง

3.4 ในการแสดงเป็นผู้นำของกำนันมีลักษณะอย่างไร

3.5 กำนันทำอะไรอย่างไรเมื่อสมาชิกบางคนพูดมากเกินไปหรือแย้ง

ผู้อื่นพูด

3.6 กำนันทำอะไรอย่างไรเมื่อสมาชิกบางคนไม่พูด

3.7 กรุณาการอธิบายถึงวิธีการทำงานกลุ่ม ผู้สังเกตรายงานว่าใครทำตามกติกา สมาชิกแสดงความรู้สึกอย่างไร ข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มในการต่อภาพบ้านแสนสวย

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

ครูตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนสรุปไปสู่การประยุกต์ใช้

4.1 ถ้านักเรียนเป็นกำนัน และ เป็นประธานคณะกรรมการสภาตำบล จะปฏิบัติหน้าที่อย่างไรบ้างจึงจะให้ราษฎรมีความเป็นอยู่อย่างผาสุก

4.2 คณะกรรมการในสภาตำบล เช่น ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ทรงคุณวุฒิ, ฯลฯ จะอยู่ในตำแหน่งคราวละกี่ปี

4.3 สภาตำบลมีฐานะเป็นราชการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือเป็นนิติบุคคลหรือไม่

4.4 ให้นักเรียนเขียนคำอธิบายจากภาพบ้านแสนสวย ที่มีเนื้อหา ลักษณะการปกครองและอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลให้สมบูรณ์

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

สังเกตจาก - การตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

สังเกตจาก - ความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่ม
- การแสดงความคิดเห็น
- การรายงานของผู้สังเกตการณ์

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

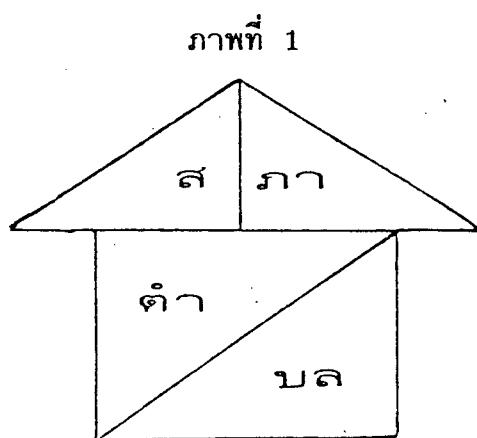
สังเกตจาก - พฤติกรรมในชั้นเรียน
- การเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติ

ภาคผนวก

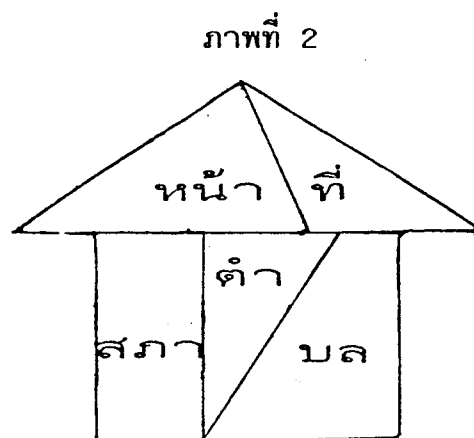
บัตรงาน "บ้านแสนสวย"

ก. อุปกรณ์บ้านแสนสวย มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. นำกระดาษแข็งซึ่งมีสีเดียวกันทั้ง 2 ด้าน ตัดเป็นรูปบ้านเท่ากัน 2 ด้าน ต่อการปฏิบัติงาน 1 กลุ่ม
2. ตัดชิ้นส่วนต่าง ๆ ตามที่กำหนดดังรูป ด้านหน้าจะเป็นคำว่า "สภาตำบล" และหน้าที่สภาตำบล ส่วนด้านหลังจะเป็นความหมายของ "สภาตำบล" และ "หน้าที่ของสภาตำบล" โดยใช้กระดาษปิดความหมายของด้านหลังเอาไว้
3. รูปบ้านที่ตัดเป็นอุปกรณ์มีลักษณะดังนี้

ด้านหลังภาพ 1

สภาตำบลคือสภาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารราชการตำบลให้มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนรู้จักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

คณะกรรมการสภาตำบล มีกรรมการ 2 ประเภท คือ

1. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนันตำบลที่เป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล
2. กรรมการโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิที่ประชาชนเลือกตั้งหมู่บ้านละ 1 คน

และยังมีที่ปรึกษาสภาตำบลหนึ่งคน คัดเลือกจากปลัดอำเภอหรือพัฒนากรท้องถิ่น และมีเลขานุการสภาตำบลหนึ่งคน ซึ่งคัดเลือกจากครูประจำบาลในตำบล ตำแหน่งทั้งสองนี้นายอำเภอท้องถิ่นเป็นผู้คัดเลือก แล้วรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ด้านหลังภาพที่ 2

หน้าที่ของสภาตำบล สภาตำบลมีหน้าที่ดังนี้

1. บริหารงานของสภาตำบล หรือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการและงานเกี่ยวกับการพัฒนาตำบล
3. ให้ความร่วมมือและประสานงานในโครงการ สนับสนุนให้มีการร่วมมือจากองค์การอาสาสมัครหรือองค์การสาธารณสุข ตลอดจนพิจารณาแก้ไข
ปัญหา
4. เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ราษฎรในตำบล
ทราบ
5. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่กำหนดไว้
สำหรับคณะกรรมการตำบล
6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

เอกสารที่แจกให้ผู้แสดงบทบาทสมมติ

เรื่อง "กำนันลี"

กำนันลีเป็นกำนันตำบลหนองบัวใหญ่ และเป็นประธานคณะกรรมการสภาตำบลด้วย คณะกรรมการสภาตำบลมีทั้งหมด 6 คน คือ กำนันลี ผู้ใหญ่ค่านายแดง (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ผู้ใหญ่เขียว ผู้ใหญ่ขาว นายแข่ง (ผู้ทรงคุณวุฒิ) และยังมี นายทวี ปลัดอำเภอ เป็นที่ปรึกษาของสภาตำบล และนายวิชัย ครูประจำบาลทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภาตำบล คอยจัดบันทึกการประชุม ซึ่งตำแหน่งทั้งสองนี้ นายอำเภอประจำท้องที่จะเป็นผู้คัดเลือกและรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแต่งตั้งกำนันลีเป็นกำนันที่มีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เมื่อจะทำการใดมักจะประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการสภาตำบลอยู่เสมอ การประชุมครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ กำนันลีต้องการปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสภาตำบลว่าทางอำเภอจะส่งหมู่บ้านหมู่ที่ 1 เข้าประกวดหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น สมควรจะพัฒนาหมู่บ้านในด้านใดบ้าง และคณะกรรมการสภาตำบลแต่ละคนจะต้องช่วยกันรับผิดชอบในการพัฒนาหมู่บ้านหมู่ที่ 1 ด้วยกัน เพราะเป็นหน้าที่ที่เราจะร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านในตำบลของเราให้เป็นหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นให้ได้และเพื่อชื่อเสียงของตำบลหนองบัวใหญ่ กำนันลีเปิดโอกาสให้กรรมการทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ แต่ผู้ใหญ่ค่านายแดงซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งเป็นคนช่างพูด และมักจะแย่งคนอื่นพูดแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ กำนันลีเห็นว่าผู้ใหญ่ค่านายแดงเป็นคนที่มีความคิดดี ๆ จึงเปิดโอกาสให้พูดจนจบเรื่องหนึ่งแล้วสรุปและให้กรรมการคนอื่นได้พูดบ้าง นายแดง (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ประชาชนเลือกเข้ามา) เป็นคนหนึ่งที่กำลังแสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ค่านายแดงว่าเขาจะรอให้ผู้อื่นพูดจนจบเรื่องแล้วจึงแสดงความคิดเห็นของตนเอง เมื่อพูดพอสมควรแล้วก็หยุดให้ผู้อื่นพูดบ้าง ผู้ใหญ่เขียวและผู้ใหญ่ขาวเป็นกรรมการไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะไม่แน่ใจว่าความคิดเห็นของตนเองจะได้รับการยอมรับหรือไม่ จึงนั่งเฉยเสียไม่พูดอะไร จนกระทั่งกำนันลีชักถามและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เขาจึงยอมพูด ส่วนนายแข่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประชาชนเลือกตั้งเข้ามา เป็นคนที่พูดซ้ำ พูดไม่ค่อยทันผู้อื่น จึงไม่ยอมพูดเช่นกัน กำนันลีต้องขอให้แสดงความคิดเห็นเขาจึงยอมพูด เมื่อกรรมการทุกคนได้แสดงความคิดเห็นแล้วกำนันลีจึงสรุปและพิจารณาลงมติว่าจะพัฒนาอะไรก่อน เรียงตามลำดับความสำคัญและจะแต่งตั้งใครรับผิดชอบเรื่องใด กรรมการทุกคนมีความพึงพอใจว่าจะทำงานที่ได้ร่วมกันวางแผนนี้อย่างดีที่สุดเพราะเขาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนครั้งนี้ด้วย

บทบาทของกำนันลี

ฉันชื่อลี ชาวบ้านในตำบลหนองบัวใหญ่เรียกว่ากำนันลี ฉันเป็นกำนันตำบลหนองบัวใหญ่ และเป็นประธานคณะกรรมการสภาตำบลด้วย หมู่บ้านหมู่ที่ 1 ของตำบลเราได้รับคัดเลือกจากอำเภอให้เข้าประกวดหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ผมจึงนำเรื่องนี้มาประชุมคณะกรรมการสภาตำบลให้กรรมการแต่ละคนเสนอว่าควรพัฒนาในเรื่องใด และใครจะอาสารับผิดชอบเรื่องใด มีกรรมการบางคนช่างพูดและแย่งพูดเพียงคนเดียว ไม่เปิดโอกาสให้กรรมการคนอื่นได้พูดเลย ผมจึงให้เขาพูดจนจบตอนหนึ่งหรือเรื่องหนึ่งก่อน แล้วสรุปว่า "ที่คำพูดมาก็เป็นความคิดที่ดี ผมคิดว่ากรรมการคนอื่นก็มีความคิดดี ๆ เหมือนกัน แล้วครูแดงล่ะมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง" เมื่อแดงพูดจบแล้วถ้าผู้ใหญ่ต้องการแสดงความคิดเห็นอีกก็เปิดโอกาสให้เขาพูดจนจบอีกเรื่องหนึ่ง ผมสังเกตเห็นว่ากรรมการ 3 คน คือผู้ใหญ่ขาว และนายแข่ง นิ่งเฉย ไม่แสดงความคิดเห็นเลย ฉันจึงพูดว่า "ในเรื่องนี้ผู้ใหญ่เขียวมีความคิดเห็นอะไรที่จะเสนอหรือไม่" หรือ "ผู้ใหญ่ขาวก็คงมีความคิดเห็นที่จะเสนอบ้าง พูดให้คนอื่นรู้บ้างคงจะดีนะ" หรือ "เราฟังความคิดเห็นกรรมการมาหลายคนแล้ว อยากฟังความคิดเห็นของคนที่นั่งเงียบ ๆ อยู่บ้างหรือใครมีความคิดเห็นอะไรอีกเสนอมาได้เลย" หรือ "ใครมีอะไรจะเสนออีกไหม" เมื่อไม่มีใครเสนอความคิดเห็นแล้วประธานจึงสรุปเรื่องที่เสนอมาในการประชุมครั้งนี้ว่ามีใครเสนอเรื่องอะไร และเรามาช่วยกันลงมติเรียงลำดับความสำคัญที่จะพัฒนาก่อน และใครรับผิดชอบเรื่องใดบ้าง

บทบาทของผู้ใหญ่ดำ

ผมชื่อดำ เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 ผมเป็นคนที่ชอบแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมไม่สนใจว่าใครต้องการพูดหรือไม่ ถ้าผมแย่งพูดได้ผมก็แย่งพูดก่อน ถ้ากำนันลีถามความคิดเห็นของกรรมการสภาตำบลคนอื่น ผมก็จะหยุดพูดและให้คนอื่นได้พูดบ้าง เมื่อกรรมการคนอื่นพูดจบแล้วและไม่มีใครพูดผมก็จะพูดอีก เรื่องที่ผมเสนอในการพูดครั้งที่ 1 คือ เสนอให้มีการทำรั้วบ้านทุกบ้าน เพราะทำให้หมู่บ้านสวยงามป้องกันขโมยได้ และยังเป็นที่พักผักสวนครัว เช่น ต้นกระถินหรือตำลึงได้อีกด้วย ผมขอรับหน้าที่ในการส่งเสริมให้ชาวบ้านทุกคนทำรั้ว โดยจะทำที่บ้านใครคนหนึ่งเป็นตัวอย่างก่อน เรื่องที่ผมจะเสนอต่อไปคือ การขุดบ่อเลี้ยงปลาเป็นอาชีพรองนอกจากทำนา ทำให้มีปลาเป็นอาหารรับประทานและเพิ่มพูนรายได้อีกด้วย ถ้ามีโอกาสอีกผมจะพูดเรื่องการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดมากแล้ว โดยการร่วมมือร่วมใจกัน ทำคนละเล็กละน้อยก็จะช่วยให้ถนนที่ผ่านหมู่บ้านมีสภาพดีขึ้น

บทบาทของนายแดง

ผมชื่อแดง เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาตำบล ผมเป็นคนที่กำลังพูดกล้าแสดงความคิดเห็น แต่ผมให้คนอื่นพูดจบเสียก่อน ผมจึงแสดงความคิดเห็น ผมเสนอความคิดเห็นว่า ควรส่งเสริมให้มีการทำส้วมซึมทุกบ้านเพราะทำให้สะอาด และป้องกันการแพร่เชื้อโรค ชาวบ้านบางคนถ้าย่อยจาระในสวนหรือในไร่นาทำให้สกปรกหรือไม่สะดวก เช่น เวลาฝนตกหรือตอนกลางคืนก็จะออกไปทุ่งไม่ได้ ผมรับอาสาจะดูแลและส่งเสริมในเรื่องนี้หลังจากขายข้าวแล้ว คงพอจะมีเงินซื้ออุปกรณ์ทำส้วมซึมได้

บทบาทของผู้ใหญ่เขียว

ผมชื่อเขียว เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ผมเป็นคนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงว่าความคิดเห็นของผมจะไม่ดี ไม่มีใครยอมรับ ผมจึงนั่งเฉยไม่ยอมพูดอะไร จนกระทั่ง กำนันลีเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น โดยการพูดว่า "ใครมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง เสนอมาได้เลย" ผมจึงเสนอว่าควรรีให้มีศาลาอ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ทำศาลาจากไม้ไผ่มุงหลังคาด้วยหญ้าแฝก และขอบริจาคจากชาวบ้านทุกบ้านคนละเล็กคนละน้อย เพื่อเป็นกองทุนซื้อหนังสือพิมพ์ ชาวบ้านจะได้อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ทำให้ความรู้กว้างขวาง และเป็นการฝึกอ่านหนังสืออยู่เสมอ ทำให้ไม่ลืมการอ่านหนังสืออีกด้วย ผมรับอาสาดูแลเรื่องนี้เอง

บทบาทของผู้ใหญ่ขาว

ผมชื่อขาว เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ผมเป็นคนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เหมือนกับผู้ใหญ่เขียว เกรงว่าจะไม่มีใครยอมรับ จึงนั่งเฉยไม่ยอมพูดอะไร จนกำนันลีเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น โดยการพูดว่า "ผู้ใหญ่ก็คงจะมีความคิดเห็นที่จะเสนอบ้าง พูดให้คนอื่นรู้บ้างคงจะดีนะ" ผมจึงเสนอว่า ควรทำถังขยะไว้ประจำทุกครอบครัวเรือน และเขียนป้ายบ้านเลขที่ คำขวัญเชิญชวนในการพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อความสะอาดของหมู่บ้านและเชิญชวนให้ทุกคนร่วมพัฒนาหมู่บ้าน ผมจะอาสารับผิดชอบดูแลจัดทำในเรื่องนี้

บทบาทของนายแข่ง

ผมชื่อแข่ง เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ชาวบ้านเลือกตั้งเข้ามา ผมเป็นคนที่ไม่พูดซ้ำ พูดไม่ทันคนอื่น จึงนั่งเฉยเสีย ไม่แสดงความคิดเห็นอะไร จนกำนันลีเปิดโอกาสให้พูดว่า "เราฟังความคิดเห็นของหลายคนแล้วเราต้องการจะฟังความคิดเห็นของคนที่ยังไม่ได้พูดบ้าง" ฉะนั้นจึงเสนอความคิดเห็นของฉันทันทีว่าควรส่งเสริมให้ทุกบ้านปลูกผักสวนครัว เพราะจะทำให้ประหยัดรายจ่ายและอาจมีรายได้เพิ่มขึ้นอีก นอกจากนี้ผักที่ปลูกเองยังสดน่ารับประทาน และไม่มียาฆ่าแมลงอีกด้วย ผมรับอาสาจะทำเป็นตัวอย่างในเรื่องนี้ เพราะตอนนี้ผมก็ปลูกผักไว้หลายแปลงแล้ว

(ปรับปรุงจาก สาลี, 2531)

แบบฝึกหัด

เรื่อง สภาตำบล

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1. สภาตำบลเป็นหน่วยงานการบริหารราชการชั้นพื้นฐานในระดับ
ตำบล
 -2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล เป็นกรรมการสภา
ตำบล โดยการเลือกตั้งจากประชาชน
 -3. กรรมการผู้ทรงวุฒิในสภาตำบล ประชาชนจะเลือกตั้งเข้ามา
หมู่บ้านละ 1 คน
 -4. หน้าที่ของสภาตำบล คือ พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการและ
งานเกี่ยวกับการพัฒนาตำบล
 -5. การบริหารงานของสภาตำบล ต้องปฏิบัติตามความต้องการของ
ชาวบ้านเสมอ โดยไม่คำนึงถึงการปฏิบัติตามกฎหมายก็ได้
-

เฉลย

- 1. /
- 2. X
- 3. /
- 4. /
- 5. X

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....

วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำ
งานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไร

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
หน่วยที่ 10 การเมืองการปกครอง	เรื่อง สุขาภิบาล
เวลา 3 คาบ (60 นาที)	

ความคิดรวบยอด

สุขาภิบาลเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นที่เป็นชุมชนขนาดย่อมซึ่งยังไม่อาจยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลได้ การบริหารงานของสุขาภิบาลดำเนินการโดยประชาชนและข้าราชการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง สุขาภิบาล แล้วนักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกลักษณะการบริหารงานของสุขาภิบาลได้
2. จำแนกกรรมการสุขาภิบาลได้โดยตำแหน่ง และกรรมการจากการเลือกตั้งได้

3. อธิบายหน้าที่ของสุขาภิบาลได้

4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. แสดงความคิดโดยใช้เหตุผลในการตัดสินใจได้
3. วางแผนและปรึกษาหารือก่อนร่วมกันทำงานได้
4. ปฏิบัติงานตามมติของกลุ่มได้

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. ปฏิบัติตนเองให้เป็นผู้นำผู้ตามได้
2. ปฏิบัติตนเพื่อแสดงบทบาทสมมติเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาลได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรงาน
2. กระดาษเปล่า
3. แบบฝึกหัด

เนื้อหา

สุขาภิบาล เป็นองค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ.2495 สุขาภิบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นที่เป็นชุมชนขนาดย่อมซึ่งยังไม่อาจยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลได้ การบริหารงานของสุขาภิบาลดำเนินการโดยประชาชน และข้าราชการร่วมกันในรูปของคณะกรรมการ เรียกว่า "คณะกรรมการสุขาภิบาล"

คณะกรรมการสุขาภิบาล สุขาภิบาลไม่มีสภาทำหน้าที่นิติบัญญัติ แต่มีคณะกรรมการสุขาภิบาลทำหน้าที่นิติบัญญัติรับผิดชอบการบริหารกิจการสุขาภิบาลตามกฎหมาย มีอำนาจตราข้อบังคับสุขาภิบาลออกใช้บังคับเพื่อปฏิบัติการในหน้าที่โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

คณะกรรมการสุขาภิบาลประกอบด้วยกรรมการ 2 ประเภท คือกรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วยนายอำเภอและปลัดอำเภอ 1 คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง หัวหน้าสถานีตำรวจอำเภอ ออานามัยอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอ กำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกคนในเขตท้องถิ่นที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่ และกรรมการโดยเลือกจากราษฎรที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดอีก 4 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี มีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่ง

หน้าที่ของสุขาภิบาล สุขาภิบาลอาจดำเนินการภายในเขตสุขาภิบาลได้ดังนี้

1. ให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ
3. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

4. ให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา ให้มีโรงฆ่าสัตว์ ให้มีตลาด
 5. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 6. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
 7. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ ส่วน
สาธารณะ และสวนสัตว์
 8. กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นกิจการของสุขาภิบาล
- ประชาชนพลเมืองที่อยู่อาศัยในเขตสุขาภิบาลมีหน้าที่ต้องชำระภาษีอากร
ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตต่าง ๆ เช่น ภาษีการค้า ภาษีสุรา อากรมหรสพ
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนันให้แก่สุขาภิบาลด้วย และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ
สุขาภิบาล ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายอีกด้วย โดยเหตุที่คณะกรรมการสุขาภิบาลเป็น
ผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการของสุขาภิบาล เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่
ท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ให้มีสมาชิกกลุ่มละ
10 คน โดยให้จับสลากที่เป็นรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และรูปวงกลม
ให้ผู้จับได้สลากรูปเดียวกันไปรวมเป็นกลุ่มเดียวกัน
 - 1.2 ให้ตัวแทนออกมาจับอุปกรณ์ที่จะเตรียมสถานที่ในการเลือกตั้ง
พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนช่วยกันจัดสถานที่และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน
หรือรับสมัครผู้ที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสุขาภิบาล
 - 1.3 ครูขออาสาสมัครกลุ่มละ 1 คน มารับแบบสังเกตการณ์ คอย
สังเกตการทำงานของกลุ่ม
2. ขั้นสอน
 - 2.1 ครูให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนร่วมตกลงกันว่า แต่ละคนจะ
รับหน้าที่อะไรในการแสดงบทบาทสมมติในการเลือกตั้ง เช่น เป็นผู้ใช้สิทธิเลือก
ตั้ง เป็นกรรมการตรวจสอบรายชื่อและแจกบัตร กรรมการควบคุมหีบเลือกตั้ง
เจ้าหน้าที่คะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฯลฯ เหมือนกันกับการเรียนในช่วงเวลาที่
ผ่านมา
 - 2.2 ให้ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาล
โฆษณาหาเสียง และหลังจากนั้นจะเป็นการลงคะแนนเสียงตามวิธีการที่ครูได้
แนะนำ

2.3 เมื่อได้ตัวแทนสมาชิกกรรมการสุขาภิบาลที่ได้รับการเลือกตั้งแล้ว ครูให้ทุกคนกลับไปนั่งรวมกลุ่มเดิม แล้วสมมติให้สมาชิกภายในกลุ่มแสดงเป็นตัวแทนคณะกรรมการสุขาภิบาล ร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปราย และลงมติตามบัตรงาน (ภาคผนวก)

2.4 ครูให้ผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกตของแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

3.1 ครูนำการอภิปราย โดยใช้คำถามต่าง ๆ ดังนี้

- สุขาภิบาล มีลักษณะการปกครองอย่างไร
- จากการแสดงบทบาทสมมติและอ่านบัตรงาน นักเรียนคิดว่าคณะกรรมการสุขาภิบาลประกอบด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการสุขาภิบาลมีบทบาทหน้าที่อย่างไร

- ใครเป็นประธานคณะกรรมการสุขาภิบาล
- สุขาภิบาลมีลักษณะการบริหารงานอย่างไร
- การมอบหมายงานให้สมาชิกแสดงบทบาทแต่ละคน มีข้อดีข้อเสียอย่างไร

- ในการเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่มนั้น นักเรียนมีวิธีการอย่างไร
- การที่นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็น นักเรียนคิดว่ามีส่วนดีส่วนเสียอย่างไร

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ผู้เรียนช่วยกันคิดหาข้อบกพร่องที่ได้พบในการแสดงบทบาทสมมติในวันนี้ และเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4.2 ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเองในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

4.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับในวันนี้ ทั้งลักษณะการบริหารงานของสุขาภิบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล และบทบาทหน้าที่ของสุขาภิบาล

5. ขึ้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การตอบคำถาม
- การรายงานผลการอภิปราย
- การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การร่วมอภิปราย
- ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างร่วมทำกิจกรรม

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - พฤติกรรมในชั้นเรียน
- การเสนอแนะวิธีปฏิบัติตนเอง

ภาคผนวก

บัตรงาน

คำชี้แจง

1. แจกบัตรงานให้สมาชิกทุกคน แล้วอ่านให้เข้าใจ
 2. ให้สมาชิกแต่ละคนเลือกแสดงบทบาทเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาล
คนละ 1 บทบาท
 3. ให้อภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบ
 4. เมื่อทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นแล้วให้แต่ละกลุ่มลงมติลำดับความ
สำคัญของปัญหาที่จะพัฒนาสุขาภิบาล
-

เรื่อง การพัฒนาสุขาภิบาล

สุขาภิบาลน้ำทรายทองเป็นสุขาภิบาลที่ดั่งขึ้นใหม่ ประกอบด้วยกรรมการ 2 ประเภท คือ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ นายอำเภอ และปลัดอำเภอ 1 คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง หัวหน้าสถานีตำรวจอำเภอ อนามัยอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ทุกคนในเขตท้องที่ที่สุขาภิบาลนี้ตั้งอยู่และ กรรมการที่ราษฎรเลือกตั้งเข้ามาอีก 4 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี มี นายอำเภอเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่ง การประชุมวันนั้นคณะกรรมการแต่ละคนเสนอแผนงานและโครงการที่จะพัฒนาสุขาภิบาลน้ำทรายทอง ในปี 2536 แต่โครงการที่สมาชิกเสนอมานั้นไม่สามารถทำในปี 2536 ได้หมด จะทำได้เพียง 5 โครงการเท่านั้นจึงจำเป็นต้องให้สมาชิกช่วยกันลงมติหลังจาก สมาชิกแต่ละคนอภิปราย และแสดงความคิดเห็นโครงการต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว

บทบาทของสมาชิกแต่ละคน มีดังต่อไปนี้

บทบาทของนายอำเภอ อำนาจ

ผมชื่ออำนาจ เป็นนายอำเภอ ผมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการสุขภาพโดยตำแหน่ง วันนั้นนับว่าเป็นโอกาสอันดีที่เราได้มาร่วมประชุมคณะกรรมการสุขภาพน้ำทรายทองของพวกเรา ซึ่งเพื่อน ๆ สมาชิกได้เสนอโครงการพัฒนาสุขภาพในรอบปี 2536 ซึ่งโครงการที่จะเสนอของแต่ละคนนั้น ถ้าทำกันหมดในปีนี้คงทำไม่ได้หมด จะทำได้เพียง 5 โครงการเท่านั้น ผมจึงอยากให้เพื่อนสมาชิกเสนอโครงการของตนเองแต่ละคนก่อน โดยให้ใช้เวลาในการ อภิปรายไม่เกินคนละ 3 นาที ให้เพื่อนสมาชิกเสนอโครงการของตนได้เลย (ประธานจะอ่านรายชื่อสมาชิก หรือชี้ให้อภิปรายและคอยควบคุมเวลา ถ้าอภิปรายครบทุกคนแล้วประธานให้แต่ละคนช่วยกันพิจารณาลงมติจัดลำดับความสำคัญ เรียงตามลำดับ 1 ถึง 5 โดยการลงมติในแต่ละโครงการ)

บทบาทของปลัดวิชัย

ผมชื่อวิชัย เป็นปลัดอำเภอ ผมได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นคณะกรรมการสุขภาพร่วมกับพวกเรา ผมขอเสนอ โครงการส่งเสริมรายได้ นอกจากอาชีพหลัก เช่น จัดให้ประชาชนในเขตสุขภาพจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เลี้ยงโคนม เลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู และปลูกผักสวนครัว ซึ่งจะเป็น อาชีพที่เสริมรายได้ และสามารถเป็นอาหารเลี้ยงครอบครัว ประหยัดในเรื่อง การซื้ออาหารด้วย

บทบาทของสารวัตร อธิพล

ผมชื่อ พ.ต.ท.อธิพล เป็นสารวัตรใหญ่ และเป็นคณะกรรมการสุขภาพด้วย ผมขอเสนอโครงการส่งเสริมและบำรุงสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้ประชาชนในเขตสุขภาพของเราได้ออกกำลังกาย ได้พักผ่อนหย่อนใจ ทำให้จิตใจร่าเริง ประชาชนมี สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ถ้ากรรมการเห็นด้วยผมจะให้ตำรวจในโรงพักช่วยพัฒนาและปรับปรุงสนามกีฬาหน้าสถานีตำรวจให้เป็นตัวอย่างครับ

บทบาทของหมอ สุชาติ

ผมชื่อสุชาติ ชาวบ้านชอบเรียกผมว่า หมอชาติ ผมขอเสนอโครงการสร้างถังเก็บน้ำฝนขนาดใหญ่ประจำครัวเรือน เพราะเรามีปัญหาเรื่องการขาดน้ำดื่มมากในฤดูแล้ง ประชาชนไม่มีน้ำดื่ม บางครั้งดื่มน้ำไม่สะอาดทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย ถ้ามีการสร้างถังเก็บกักน้ำฝนทุกครัวเรือนแล้วจะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มได้มาก เพราะน้ำฝนเป็นน้ำที่สะอาดและปลอดภัย ถ้าสมาชิกสภาภิบาลเห็นด้วยกับโครงการ ผมรับจะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

บทบาทของ นายสมพงษ์ (สมุห์บัญชี)

ผมนายสมพงษ์ เป็นสมุห์บัญชีอำเภอ ผมเป็นคณะกรรมการสภาภิบาลร่วมกับเพื่อนสมาชิก ผมขอเสนอโครงการจัดให้มีที่จอดรถในเขตสภาภิบาลโดยให้มีเจ้าหน้าที่คอยจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการ กับผู้ที่มาจอดรถ ถ้าเป็นรถยนต์ค่าบริการ 2 บาท ถ้าเป็นจักรยานยนต์เก็บค่าบริการ 1 บาท เพื่อจะเป็นรายได้ของสภาภิบาล เพราะผมสังเกตเห็นว่าในแต่ละวันปัญหาจราจรติดขัดมาก สาเหตุหนึ่งก็เพราะการจอดรถไม่เป็นระเบียบนั่นเอง

บทบาทของกำนัน ถาวร

ผมในฐานะคณะกรรมการสภาภิบาลคนหนึ่ง ผมคิดว่าสภาภิบาลของเราควรจัดให้มีโครงการพัฒนาถนนรอบ ๆ เขตสภาภิบาล ให้การเดินทางและการจราจรสะดวกยิ่งขึ้น เพราะถนนบางสายขรุขระมาก มีหลุมมีบ่อ หน้าฝนจราจรติดขัดมากเพราะรถวิ่งไม่สะดวก

บทบาทของผู้ใหญ่ จอน

ผมชื่อจอน ในฐานะคณะกรรมการสภาภิบาลคนหนึ่ง ผมอยากให้มีโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกต้องในเขตสภาภิบาล เพราะถ้ามีโรงฆ่าสัตว์ในเขตสภาภิบาลแล้วการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของอาหารโดยเฉพาะเนื้อวัว เนื้อควาย เนื้อหมู ก็จะปลอดภัยจากเชื้อโรคและยังได้เงินจากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายได้ของสภาภิบาลด้วย

บทบาทของ นายอ้วน

ผมชื่อนายอ้วน เป็นกรรมการสุขาภิบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ผมอยากให้สุขาภิบาลของเรามีเครื่องมือ เครื่องใช้ และรถดับเพลิงไว้คอยบริการเมื่อมีเหตุเพลิงไหม้ขึ้นเพราะชุมชนบางแห่งในเขตสุขาภิบาลของเรานั้นแออัดและสภาพบ้านของประชาชนส่วนมากเป็นไม้ อาจเกิดอันตรายได้ทุกโอกาส และรถดับเพลิงยังใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างเช่น นำไปใช้บรรทุกน้ำดื่มไปให้ประชาชนในฤดูแล้งก็ได้

บทบาทของ นายอุดม

ผมเป็นกรรมการสุขาภิบาลที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตสุขาภิบาล ผมอยากเสนอโครงการปรับปรุงตลาดสดในเขตสุขาภิบาล คือ จัดที่ขายสินค้าให้พ่อค้าแม่ค้าให้เป็นระเบียบ มีช่องทางเดินได้สะดวก มีช่องทางระบายน้ำ จัดให้มีห้องน้ำห้องส้วมคอยบริการประชาชนเพราะปัจจุบันที่ผ่านมาสักขาภิบาลของเราไม่มีระเบียบเพราะพ่อค้าแม่ค้าบางคนวางสินค้าขายไม่มีระเบียบ ภายในตลาดสดไม่มีช่องระบายน้ำทำให้เกิดน้ำขัง เน่าเหม็น และไม่มีห้องน้ำห้องส้วมคอยบริการประชาชน ผมจึงเสนอโครงการปรับปรุงตลาดสดให้เพื่อนสมาชิกพิจารณา

แบบฝึกหัด

เรื่อง สุขาภิบาล

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1. สุขาภิบาลเป็นองค์การนิติบุคคล บริหารงานโดยมีคณะกรรมการ
ที่มาจากการแต่งตั้ง และจากการเลือกตั้ง
 -2. การบริหารงานของสุขาภิบาล เป็นการบริหารราชการในส่วน
กลาง
 -3. นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล เป็น
กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด
 -4. กรรมการสุขาภิบาลที่ประชาชนเลือกตั้งมีจำนวน 4 คน และอยู่
ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี
 -5. สุขาภิบาลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเสนอชื่อแต่งตั้งนายอำเภอให้
มาประจำตำแหน่งในเขตสุขาภิบาลที่ตั้งอยู่
-

เฉลย

- 1. /
- 2. X
- 3. /
- 4. /
- 5. X

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....
วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำ
งานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไร

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

แผนการสอน
โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 11 ข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ เรื่อง การมีวิจรรย์ญาณในการฟัง
ข่าวและวิเคราะห์เหตุการณ์

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ในการฟังข่าวนั้น ก่อนที่จะเชื่อถือข่าวสารใด ๆ ต้องใช้การพิจารณา ด้วยเหตุผลให้รอบคอบ จึงจะเกิดผลดีต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง การมีวิจรรย์ญาณในการฟังข่าว และวิเคราะห์
เหตุการณ์แล้ว นักเรียนมีความสามารถ

ก. ด้านเนื้อหา

1. บอกแหล่งที่มาของข่าวต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 3 แหล่ง
2. บอกแหล่งเผยแพร่ข่าวสารที่เชื่อถือได้
3. ให้เกิดผลว่าข่าวนั้นเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือได้ถูกต้อง
4. สามารถรับข่าวสารและถ่ายทอดข่าวสารให้ผู้อื่น เข้าใจได้

อย่างถูกต้อง

5. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ใน 5 ข้อ

ข. ด้านการทำงานกลุ่ม

1. **ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะสมาชิกภายในกลุ่มได้**
2. **เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็น**
3. **วางแผนในการทำงานกับผู้อื่นได้**
4. **แสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลได้**

ค. ด้านการประยุกต์ใช้

1. ฟังข่าวพร้อมกับเก็บใจความสำคัญของข่าวได้
2. ใช้วิจารณญาณในการรับฟังข่าวสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง
3. ฝึกพูดและถ่ายทอดข่าว ที่ตรวจสอบว่าถูกต้องให้ผู้ฟังทราบได้

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ซองบรรจุข่าว จำนวน 3 ซอง
2. กระดาษเปล่า จำนวน 3 ซอง
3. ปากกา จำนวน 3 ด้าม
4. หนังสือพิมพ์ 15 ฉบับ
5. แบบฝึกหัด

เนื้อหา

การใช้วิจารณญาณในการฟังข่าวและเชื่อถือข่าวนั้นเราควรได้ไตร่ตรองข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนจะเชื่อ เพราะถ้าไม่ได้พิจารณาให้รอบคอบแล้วอาจก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวาย และอาจเกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นภายในประเทศได้ ดังนั้น จึงควรเป็นผู้มีเหตุผล ไม่หลงเชื่ออะไรอย่างมง่าย ควรใช้เหตุผลเพื่อจะทำให้สังคมหรือชุมชนเกิดความสงบเรียบร้อยได้

แหล่งที่มาของข่าวที่สำคัญ เช่น วิทยู โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การประสบเหตุการณ์ด้วยตนเอง การพยากรณ์ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้นำ

1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับสลากสี 3 สี คือ สีแดง เขียว เหลือง ได้กลุ่มละ 10 คน รวมทั้งหมด 30 คน

1.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าแถวตอนเรียง 1 ให้นักเรียนแต่ละแถวยืนห่างกัน 1 ช่วงแขน แต่ละแถวให้เว้นช่องว่างพอสมควรในการทำกิจกรรม

2. ขั้นตอน

ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม "ผู้ส่งข่าว" ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ครูชี้แจงให้นักเรียนทั้งหมดทราบว่า จะให้นักเรียนทำกิจกรรม "ผู้ส่งข่าว" ซึ่งนักเรียนทุกคนจะได้แสดงบทบาทเป็นผู้รับข่าวและส่งข่าว

2.2 ให้สมาชิกคนที่ (คนที่ยืนอยู่หัวแถว) ของแต่ละแถวมารับข้อความที่เป็นข่าวที่อยู่ในช่องข่าวจากครู แล้วอ่านให้เข้าใจและจดจำข้อความนั้นให้ได้ เมื่อเสร็จแล้วนำข้อความนั้นเก็บไว้ในช่องคืนให้ครู

2.3 ครูให้สัญญาณการเริ่มส่งข่าว ให้สมาชิกคนที่ได้อ่านข้อความไปแล้วนั้นส่งข่าวให้คนที่ 2 ฟัง โดยการกระซิบเพื่อไม่ให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้ยิน

2.4 คนที่ 2 เมื่อได้รับข่าวจากคนที่ 1 เรียบร้อยแล้ว ให้ส่งข่าวให้คนที่ 3 ต่อไปจนกระทั่งถึงคนสุดท้าย คนสุดท้ายเมื่อได้รับข่าวแล้ว จดข่าวลงในกระดาษ

2.5 ให้คนสุดท้ายของแต่ละแถวออกมารายงานข่าวที่ตนได้รับไป โดยให้รายงานทีละแถว แล้วครูเขียนข่าวที่นักเรียนรายงานไว้บนกระดาน

2.6 ครูนำข้อความที่เป็นข่าวนั้นออกมาอ่านเพื่อตรวจสอบว่าแต่ละแถว มีการถ่ายทอดข่าวกันได้ดีเพียงไร

2.7 ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เป็นข่าวกีฬา, ข่าวเกษตรกร, ข่าวเศรษฐกิจ, ข่าวต่างประเทศ ฯลฯ มาให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าเป็นข่าวอะไร และบอกแหล่งที่มาด้วย โดยการใช้มติของกลุ่มในการวิเคราะห์ข่าว

3. ขั้นวิเคราะห์ และอภิปราย

3.1 ครูนำการอภิปราย โดยซักถามนักเรียนดังนี้

- แหล่งที่มาของข่าวต่าง ๆ ได้แก่ อะไรบ้าง (วิทยุ, โทรทัศน์, หนังสือพิมพ์, ฯลฯ)

- แหล่งข่าวที่เผยแพร่ข่าวสารที่เชื่อถือได้ ได้แก่ อะไรบ้าง

- การถ่ายทอดข่าวที่ไม่เป็นจริงมีผลเสียอย่างไร

- ในการที่จะเชื่อข่าวนั้นเป็นจริงได้หรือไม่นั้น ควรทำอย่างไร

- ผลงานที่กลุ่มถ่ายทอดข่าวผิดพลาดควรมีการแก้ไขอย่างไร

- รู้สึกอย่างไรที่มีสมาชิกบางคนปฏิบัติหน้าที่อย่างซักซำทำให้เสียเวลาและจะมีวิธีการทำงานอย่างไรจึงจะรวดเร็วและทำให้ผลงานออกมาดี

4. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

4.1 ครูสรุปประเด็นท้ายบทเรียนดังนี้

ในการฟังข่าวก่อนที่จะเชื่อถือว่าข่าวนั้นจริงหรือไม่ เราควรใช้วิจารณญาณใช้สติปัญญา ไตร่ตรองข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเสียก่อนที่จะเชื่อข่าวนั้น เพราะถ้าไม่พิจารณาให้รอบคอบแล้ว อาจก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวาย ในชุมชนหรือสังคมประเทศชาติได้

4.2 ครูให้นักเรียนไปหาข่าวจากแหล่งต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ เป็นการบ้าน มารายงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังในชั่วโมงต่อไป

5. ขั้นประเมินผล

5.1 ด้านเนื้อหา

- สังเกตจาก - การรายงาน
- การตอบคำถาม
 - การตรวจแบบฝึกหัด

5.2 ด้านการทำงานกลุ่ม

- สังเกตจาก - การทำกิจกรรมภายในกลุ่ม
- การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น
 - ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มระหว่างทำกิจกรรม

5.3 ด้านการประยุกต์ใช้

- สังเกตจาก - การตอบคำถาม
- การเขียนรายงานข่าว

ภาคผนวก

ข่าวที่นำมาจัดกิจกรรมกลุ่ม

ข่าวที่ 1

การให้วิทยุและโทรทัศน์ถ่ายทอดออกอากาศให้ชาวบ้านได้ฟัง ส.ส. อภิปรายขับไล่คณะรัฐมนตรี นับว่าเป็นความคิดที่เข้าถึงประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย

ข่าวที่ 2

สุนัขใจบุญชื่อเจ้าโตโตได้ไปคุ้ยเศษอาหารในกองขยะ พบเด็กทารกถูกทิ้งอยู่ ได้คาบกลับบ้านให้เจ้าของคือ นางโต อุปการะเลี้ยงดูต่อไป

ข่าวที่ 3

ในการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. ที่ศรีสะเกษมีประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งกันอย่างล้นหลาม ต้องอย่างนี้ถึงเรียกว่ารักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

(ปรับปรุงจาก สมพงษ์, 2528)

แบบฝึกหัด

เรื่อง การมีวิจารณญาณในการฟังข่าว และวิเคราะห์เหตุการณ์

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และกาเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ตอบผิด

-1. ข่าวจากหนังสือพิมพ์เป็นข่าวที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด
 -2. ในการฟังข่าวและเหตุการณ์ จำเป็นต้องพิจารณาถึงเรื่องราว เหตุการณ์ของข่าว ด้วยเหตุผลก่อนสรุปเสมอ
 -3. ข่าวที่เราได้พบด้วยตนเอง จะมีมูลความจริงกว่าข่าวที่คนอื่นเล่าให้ฟัง
 -4. เมื่อนักเรียนได้รับฟังข่าวแล้วควรเชื่อข่าวนั้นเสมอ
 -5. การไม่มีวิจารณญาณและวิเคราะห์ข่าวก่อน เมื่อถ่ายทอดไปสู่คนอื่น อาจเกิดความสับสนวุ่นวายได้
-

เฉลย

- 1. X
- 2. /
- 3. /
- 4. X
- 5. /

แบบสังเกตการณ์

กลุ่ม.....ชั้น.....

วันที่.....

ผลจากการสังเกต

1. สมาชิกในกลุ่มเริ่มต้นทำงานกันอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานหรือไม่อย่างไร

.....

2. มีการเลือกผู้นำกลุ่มหรือไม่ ใครที่แสดงความเป็นผู้นำกลุ่ม

.....

3. บรรยากาศ และความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มแก้ไขปัญหายังไง

.....

5. ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในกลุ่มคือใคร เขาปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้สังเกตการณ์.....

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หน่วยที่ 10 เรื่อง การเมืองการปกครอง และ หน่วยที่ 11 ข่าวดูเหตุการณ์
และวันสำคัญ

จำนวนข้อสอบ 40 ข้อ เวลา 60 นาที

คำชี้แจง

1. วิธีทำข้อสอบให้ทำเครื่องหมาย (X) ทับอักษรที่นักเรียนเลือกแล้ว
ว่าถูกต้องมากที่สุดข้อเดียวในกระดาษคำตอบ

2. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดเส้น 2 เส้น ขนานทับบนตัวอักษร
ที่ได้ทำเครื่องหมายทับไว้แล้ว และทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรที่ต้องการ
ใหม่ เช่น

1. ~~ก.~~ ข. ~~ค.~~ ง.

(คำตอบที่ต้องการคือ ข้อ ค.)

3. ห้ามขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในตัวข้อสอบ และนำข้อสอบออก
นอกห้องเรียน

1. คำว่า "ประชาธิปไตย" มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. การมีสิทธิเสรีภาพ
- ข. การปกครองโดยประชาชน
- ค. การมีระบบการปกครองตนเอง
- ง. การปกครองโดยยึดผู้นำเป็นหลัก

2. ข้อใดเป็นลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตย

- ก. ยึดถือผู้มีความรู้เป็นหลัก
- ข. ไม่มีกฎหมายสูงสุด
- ค. พิจารณาคัดสินโดยเสียงส่วนใหญ่
- ง. แก้ปัญหาด้วยวิธีรุนแรง

3. คำพูดใดมีลักษณะเป็นประชาธิปไตย
 - ก. "ทำอย่างนี้ดีไหม"
 - ข. "ต้องทำอย่างนี้"
 - ค. "ห้ามทำอย่างนี้"
 - ง. "อย่าทำอย่างนี้"
4. อำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจของใคร
 - ก. พระมหากษัตริย์
 - ข. นายกรัฐมนตรี
 - ค. คณะรัฐมนตรี
 - ง. ปวงชนชาวไทย
5. กฎหมายที่เป็นแม่บทในการปกครองประเทศเรียกว่าอะไร
 - ก. กฎหมายอาญา
 - ข. รัฐธรรมนูญ
 - ค. พระราชบัญญัติ
 - ง. พระราชกำหนด
6. การรักษาไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญเป็นหน้าที่ของใคร
 - ก. รัฐบาล
 - ข. เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
 - ค. เจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจ
 - ง. ประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ
7. กฎหมายรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไร
 - ก. เป็นประมวลกฎหมายที่สมบูรณ์
 - ข. กำหนดแนวทางในการดำรงชีวิต
 - ค. เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ
 - ง. ระบุทลงโทษผู้ละเมิดอำนาจอธิปไตย
8. ข้อใดเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน
 - ก. รักเพื่อนฝูงในชั้นเรียน
 - ข. ช่วยจัดโต๊ะช่วยเพื่อน
 - ค. ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบของโรงเรียน
 - ง. ยกมือไหว้เมื่อครูเดินผ่าน

9. ข้อใดตรงกับเสรีภาพ
 - ก. การนับถือศาสนา
 - ข. การเสียภาษีอากร
 - ค. การเคารพกฎหมาย
 - ง. การป้องกันประเทศ
10. ข้อใดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด
 - ก. เสรีภาพกับการเสียภาษี
 - ข. หน้าที่กับการอุปสมบท
 - ค. หน้าที่กับการปฏิบัติตามกฎหมาย
 - ง. กฎหมายกับการนับถือศาสนา
11. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นหมายถึงข้อใด
 - ก. พิจารณาเฉพาะความคิดเห็นของผู้อื่นเท่านั้น
 - ข. นำความคิดเห็นของผู้อื่นมาพิจารณาควบคู่ไปกับความคิดเห็นของเรา
 - ค. ไม่เคยวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของผู้อื่นเลย
 - ง. รับฟังและปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ
12. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเคารพยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ก. ได้ความคิดเห็นที่รอบคอบ
 - ข. เสริมกำลังใจทำให้สมาชิกยินดีให้ข้อมูล
 - ค. ได้ความคิดเห็นหลายแง่มุมที่แตกต่างกัน
 - ง. ได้ความคิดเห็นมากมายทำให้การอภิปรายออกนอกประเด็น
13. การแสดงความคิดเห็นที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. คล้อยตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอน
 - ข. คล้อยตามความเห็นของหัวหน้ากลุ่ม
 - ค. ตรงข้ามกับความเห็นของผู้อื่น
 - ง. เป็นความคิดของตัวเองและมีเหตุผลประกอบ
14. ข้อใดไม่ใช่ ลักษณะของผู้นำที่ดี
 - ก. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ข. มีความรับผิดชอบในหน้าที่
 - ค. ปฏิบัติตนเองอย่างมีระเบียบวินัย
 - ง. ทำงานแทนเพื่อนทุกอย่าง

15. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะผู้ตามที่ดี
 - ก. คัดค้านมติส่วนรวม
 - ข. ยอมทำตามมติส่วนรวม
 - ค. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ง. เสนอความคิดเห็นในโอกาสอันควร
16. ผู้นำในระดับหมู่บ้าน คือ ใคร
 - ก. กำนัน
 - ข. ผู้ใหญ่บ้าน
 - ค. นายอำเภอ
 - ง. อาจารย์ใหญ่
17. ใครทำหน้าที่เป็นประธานสภาตำบล
 - ก. กำนัน
 - ข. ผู้ใหญ่บ้าน
 - ค. นายอำเภอ
 - ง. ครูประชาบาล
18. ข้อใดเป็นลักษณะการบริหารราชการของสภาตำบล
 - ก. การปกครองแบบพ่อปกครองลูก
 - ข. เป็นการปกครองมีผู้แทนราษฎรคอยควบคุม
 - ค. บริหารงานโดยคณะกรรมการมีกำนันเป็นประธานสภาตำบล
 - ง. บริหารงานโดยมีเงินทุนจากต่างประเทศให้การสนับสนุน
19. การกระทำใดเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของสภาตำบล
 - ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาตำบล
 - ข. พิจารณาออกกฎหมายเพื่อควบคุมประชาชนในตำบล
 - ค. อนุมัติผลการเรียนของนักเรียนในเขตตำบล
 - ง. เสนอแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานสภาตำบล
20. ข้อใดเป็นองค์ประกอบการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - ก. สภาจังหวัด และ ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - ข. สภาจังหวัด และ คณะเทศมนตรี
 - ค. สภาเทศบาล และ ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - ง. สภาเทศบาล และ คณะเทศมนตรี

21. เมื่อนักเรียนโตขึ้น ควรเลือกใครเป็นสมาชิกสภาจังหวัด
- คนสุภาพเรียบร้อย
 - คนมีความรู้ ความสามารถ
 - คนที่มีเงินมาก
 - คนที่เป็นญาติพี่น้อง
22. จังหวัดใดมีจำนวนประชากรมากกว่า 1 ล้านคนขึ้นไป จะมีสมาชิกสภาจังหวัด ได้ 36 คน สมมติว่าจังหวัดขอนแก่นมีจำนวนประชากร 2 ล้านคน จะมีจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดได้กี่คน
- 20 คน
 - 24 คน
 - 30 คน
 - 36 คน
23. ข้อใดไม่ใช่ อำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัด
- ตราข้อบัญญัติจังหวัด
 - ตรากฎหมายรัฐธรรมนูญ
 - ควบคุมงบประมาณของจังหวัด
 - ตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ
24. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของการบริหารเทศบาล
- นายอำเภอ และ สภาเทศบาล
 - ประชาชน และ คณะเทศมนตรี
 - สภาเทศบาล และ คณะรัฐมนตรี
 - สภาเทศบาล และ คณะเทศมนตรี
25. ข้อใดไม่ใช่ หน้าที่ของสภาเทศบาล
- ตราเทศบัญญัติของเทศบาล
 - ควบคุมการบริหารของคณะเทศมนตรี
 - ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งประธานรัฐสภา
 - ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะเทศมนตรี

26. ข้อใดเรียงลำดับฐานะของเทศบาลจากใหญ่ไปหาเล็กได้ถูกต้อง
- เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล เทศบาลนคร
 - เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร
 - เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล
 - เทศบาลนคร เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง
27. ลักษณะการบริหารงานของสุขาภิบาลคือข้อใด
- บริหารโดยคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน
 - บริหารโดยคณะกรรมการที่มีคณะรัฐมนตรีควบคุมการบริหารงาน
 - การบริหารงานของท้องถิ่นที่เป็นชุมชนขนาดเล็ก ดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการที่มาโดยตำแหน่ง และมาจากการเลือกตั้ง
 - การบริหารงานส่วนภูมิภาค ดำเนินงานโดยคณะกรรมการที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน
28. ข้อใดเป็นกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่งทั้งหมด
- นายอำเภอ กำนัน
 - นายอำเภอ ผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ปลัดอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - กำนัน ผู้ว่าราชการจังหวัด
29. ข้อใดไม่ใช่ หน้าที่ของสุขาภิบาล
- บำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - ออกกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 - รักษาความสะอาดของถนนและที่สาธารณะ
 - บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
30. ลักษณะการจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร
 - ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายอำเภอ
 - ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขต
 - ปลัดกรุงเทพมหานคร และนายอำเภอ

31. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของกรุงเทพมหานคร คือข้อใด
- รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย
 - ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 - ปลัดกรุงเทพมหานคร
 - นายกรัฐมนตรี
32. ถ้าจำนวนประชากร 1 แสนคน มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครได้ 1 คน สมมติว่ากรุงเทพมหานครมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร 5 คน จะมีจำนวนประชากรเท่าไร
- 3 แสนคน
 - 4 แสนคน
 - 5 แสนคน
 - 6 แสนคน
33. ข้อใดไม่ถูกต้อง
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ มาจากการเลือกตั้งของประชาชน
 - สภากรุงเทพฯ มาจากการเลือกตั้งของประชาชน
 - ผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ เป็นตำแหน่งทางการเมือง
 - กรุงเทพมหานคร แบ่งการปกครองเป็นอำเภอและตำบล
34. อำนาจหน้าที่กรุงเทพมหานคร คือข้อใด
- จัดการศึกษา และพัฒนาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - จัดส่งคนงานไปต่างประเทศ
 - พิจารณาแต่งตั้งนายอำเภอ
 - พิพากษาคดีช่วยประชาชน
35. การพิสูจน์ว่าข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ จะเป็นจริงหรือไม่ ควรทำอย่างไร
- เปิดวิทยุฟังแล้วจึงเชื่อ
 - พ่อกับแม่บอกว่าจริงก็จริงตามด้วย
 - ถามคนข้างเคียงเขาว่าจริงก็จริง
 - ฟังข่าวจากหลายแหล่งแล้วจึงสรุปว่าจริง

36. เมื่อหนังสือพิมพ์พาดหัวข่าวว่า "ปฏิวัติครั้งใหญ่" นักเรียนควรทำอะไร
- อ่านหนังสือพิมพ์ หลาย ๆ ฉบับ
 - นำเรื่องที่อ่านนี้ไปบอกคนอื่น
 - ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ และถามผู้รู้
 - อ่านข้อความจนจบแล้วรีบเก็บสิ่งของทันที
37. พฤติกรรมในข้อใดที่เชื่อถือได้มากที่สุด
- ธิดาอ่านข่าวหนังสือพิมพ์แล้วเล่าให้เพื่อนฟัง
 - มานะเห็นรถชนกันจึงไปบอกตำรวจ
 - มานีนอนฝันว่าน้องตายจึงไปเล่าให้แม่ฟัง
 - ปิติดูข่าวโทรทัศน์แล้วเล่าให้พ่อฟัง
38. วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ตรงกับวันอะไร
- วันชาติ
 - วันเด็กแห่งชาติ
 - วันแม่แห่งชาติ
 - วันแรงงานแห่งชาติ
39. วันที่ 12 สิงหาคมของทุกปี เกี่ยวข้องกับบุคคลใดมากที่สุด
- สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
 - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระปิยมหาราช
40. เราควรปฏิบัติเพื่อเทิดทูนพระคุณแม่อย่างไร
- ซื้อเสื้อผ้าราคาแพงให้แม่
 - ขยันเรียนหนังสือ รับผิดชอบต่อหน้าที่
 - ทำงานแทนแม่ทุกอย่าง
 - จัดงานวันเกิดให้แม่อย่างยิ่งใหญ่

ตารางที่ 6

เฉลย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1.	ข	21.	ข
2.	ค	22.	ง
3.	ก	23.	ข
4.	ง	24.	ง
5.	ข	25.	ค
6.	ง	26.	ค
7.	ค	27.	ค
8.	ค	28.	ก
9.	ก	29.	ข
10.	ค	30.	ก
11.	ข	31.	ข
12.	ง	32.	ค
13.	ง	33.	ง
14.	ง	34.	ก
15.	ก	35.	ง
16.	ข	36.	ค
17.	ก	37.	ข
18.	ค	38.	ค
19.	ก	39.	ก
20.	ก	40.	ข

ภาคผนวก ค

แบบวัดความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

แบบวัดความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจการตัดสินใจของนักเรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนว่าจะตัดสินใจอย่างไร ถ้านักเรียนประสบกับสถานการณ์เหล่านั้น โดยให้นักเรียนพิจารณาคำตอบเป็นข้อ ๆ ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบคือ ก. ข. และ ค. เมื่อเลือกได้ข้อใดให้นำไปเขียนลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ต่างหาก ดังนั้นในการตอบแบบสอบถามจึงควรปฏิบัติดังนี้

1. ก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ โปรดอ่านข้อความที่กำหนดมาให้เสียก่อน
2. เมื่อเข้าใจข้อความที่อ่านแล้ว จึงพิจารณาตัดสินใจเลือกคำตอบโดยขีดเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับการตัดสินใจของนักเรียนมากที่สุด
3. คำตอบของนักเรียนไม่มีคำตอบใดผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่แตกต่างกัน
4. โปรดตอบคำถามทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไปแบบสอบถามนี้จะใช้ไม่ได้
5. การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลต่อคะแนน หรือผลการเรียนวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น

ตัวอย่างคำตอบ

- 0) วิภากับสำลีเป็นนักเรียนห้องเดียวกัน สำลีมีฐานะยากจน และวันนี้ก็ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน ถ้านักเรียนเป็นวิภา นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ให้ยืมเงิน
 - ข. บอกครูประจำชั้นให้ทราบ
 - ค. ชวนสำลีให้รับประทานอาหารกลางวัน

ตัวอย่างคำตอบในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค
0		X	

ถ้านักเรียนขีด X ลงในช่อง ข. แล้วเปลี่ยนใจเลือกข้อใหม่ ให้ขีดเส้นตรงสองเส้นทับข้อที่ไม่ต้องการ แล้วขีด X ลงในข้อใหม่ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค
0		X	X

- โรงเรียนแห่งหนึ่งคัดเลือกนักเรียนที่มีความประพฤติดี มีนักเรียน 2 คน ได้คะแนนเท่ากันแต่มีรางวัลอยู่เพียงรางวัลเดียว ถ้านักเรียนเป็นอาจารย์ใหญ่ นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ให้คณะกรรมการคัดเลือกเป็นผู้ตัดสิน
 - ให้ครูประจำชั้นของนักเรียนทั้งสองเป็นผู้ตัดสิน
 - ถามความคิดเห็นของครูประจำชั้นแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง
- โรงเรียนสร้างใหม่แห่งหนึ่งต้องการให้มีเพลงประจำโรงเรียน จึงให้คณะครูและนักเรียนเลือกเพลง 1 เพลงจากที่กำหนดให้ 3 เพลง แต่เพลงที่คณะครูและนักเรียนส่วนใหญ่เลือกไว้แล้ว เป็นเพลงที่วิชัยที่เป็นอาจารย์ใหญ่ไม่ชอบ ถ้านักเรียนเป็นวิชยนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ให้คณะครูและนักเรียนเลือกหาเพลงใหม่
 - ให้ใช้เพลงที่คณะครูและนักเรียนเลือกเอาไว้
 - ให้ใช้เพลงอื่นที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมเป็นเพลงประจำโรงเรียน

3. ในการประชุมคณะกรรมการนักเรียนเรื่องการพัฒนาโรงเรียน ธิดา และ อารี คอยกันเรื่องอื่นที่ไม่มีในหัวข้อประชุม ถ้านักเรียนเป็นประธานในการประชุมครั้งนี้ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. บอกให้ทั้งสองคนออกไปนอกห้อง
 - ข. บอกเขาว่าถ้าไม่สนใจเรื่องที่ประชุมก็จะปิดการประชุม
 - ค. บอกกับกลุ่มว่าเรามาพูดเรื่องการพัฒนาโรงเรียนกันดีกว่า
4. คุณครูประจำชั้น ป.5/1 ชอบตำหนิว่าเวรแต่ละวัน ทำความสะอาดห้องเรียนไม่ค่อยสะอาดนัก ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าห้องนักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ปรึกษากับหัวหน้าเวรแต่ละวัน
 - ข. เรียกประชุมเพื่อนในห้องทุกคน เพื่อเสนอแนะแนวทางทางแก้ปัญหา
 - ค. ลงโทษหัวหน้าเวรและสมาชิก แล้วให้ทำเวรอีกจนกว่าสะอาด
5. ประพันธ์และเพื่อนได้รับมอบหมายให้ช่วยขายบัตรสอยดาวในงานประจำปีของโรงเรียน ประพันธ์จึงประชุมกลุ่มเพื่อนแบ่งงานกันทำ สุปจน์เป็นคนหนึ่งที่มักจะแสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนเสมอ ถ้านักเรียนเป็นประพันธ์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่ถามสุพจน์เพราะเกรงว่างานจะล่าช้า
 - ข. พยายามให้สุพจน์พูดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - ค. เปิดโอกาสให้เขาแสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับคนอื่น
6. ในสนามเด็กเล่นของโรงเรียน มานีและเพื่อนกลุ่มใหญ่ยังตัดสินใจไม่ได้ว่าควรจะไปเล่นอะไรดี ถ้านักเรียนเป็นมานี นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ถามเพื่อนสนิทว่าควรจะไปเล่นอะไร
 - ข. จัดว่าเพื่อนคนไหนควรจะไปเล่นอะไร
 - ค. ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเสนอว่าควรจะไปเล่นอะไร
7. โรงเรียนปัญญาวิทยังจัดงานประจำปีหาเงินเข้าโรงเรียน ได้ประมาณ 10,000 บาท คณะครูวางแผนไว้ว่าจะนำเงินจำนวนนี้ไปซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ยังไม่ได้กำหนดว่าจะนำไปซื้ออะไร ถ้านักเรียนเป็นอาจารย์ใหญ่ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ให้คณะครูตกลงกันว่าจะซื้ออะไรบ้าง
 - ข. ให้ครูวิชาการประจำโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินใจ
 - ค. สอบถามคณะครูก่อนแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง

8. นักเรียนใหม่คนหนึ่งเผลอกระดาชเล่นในบริเวณโรงเรียน พรณัซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนนั้นเดินมาพบเข้า และเห็นว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎของโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นพรณั นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. สั่งให้เขาหยุดเผลอกระดาชทันที
 - ข. รายงานให้ครูเวรประจำวันทราบ
 - ค. ชี้แจงให้เขาทราบกฎของโรงเรียน
9. ในการประชุมสมาชิกรุ่นในแต่กลุ่มละครั้งปรีชาเป็นคนหนึ่งที่ไม่เคยแสดงความคิดเห็นเห็นอะไรเลย ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกรุ่นในในกลุ่มนั้น นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. บอกสมาชิกรุ่นในว่าปรีชาไม่ให้ความร่วมมือในกลุ่มเลย
 - ข. ยืมให้พร้อมกับถามปรีชาว่าเขามีความคิดเห็นอะไรที่จะเสนอแนะเพิ่มเติมบ้าง
 - ค. บอกหัวหน้ากลุ่มทันทีว่าไม่ควรให้ปรีชามาเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มเราอีก
10. ชุศรีเป็นประธานนักเรียนและได้รับมอบหมายให้จัดการแสดงในงานวันเด็กของโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นชุศรี จะเริ่มดำเนินงานในขั้นแรกอย่างไร
 - ก. ประชุมวางแผนการทำงานร่วมกันกับคณะกรรมการนักเรียน
 - ข. ขอให้ครูที่ปรึกษาแนะนำและช่วยวางแผนการทำงาน
 - ค. ศึกษางานที่เคยทำกันมา แล้ววางแผนด้วยตนเอง
11. วาริเป็นน้องสาวของวีระ วาริชอบพาเพื่อนมาบ้านและมักจะทิ้งขยะไว้บริเวณสนามหญ้าหน้าบ้านเสมอ ถ้านักเรียนเป็นวีระนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ห้ามวาริพาเพื่อนมาบ้านอีก
 - ข. เสนอแนะให้วาริใช้ถุงพลาสติกใส่ขยะ
 - ค. ตักเตือนวาริให้ช่วยรักษาความสะอาด
12. บิดาของสมใจให้สมาชิกในครอบครัวตกลงกันว่าจะไปพักผ่อนที่ใดในวันหยุดสุดสัปดาห์ ทุกคนตกลงกันว่าจะไปเที่ยวน้ำตก บิดาของสมใจไม่ชอบไปเที่ยวน้ำตก แต่ชอบไปเที่ยวทะเล ถ้านักเรียนเป็นบิดาของสมใจ นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ไปเที่ยวน้ำตก
 - ข. ไปเที่ยวทะเล
 - ค. ไปเที่ยวชายหาดก่อนแล้วไปเที่ยวน้ำตกในครั้งต่อไป

13. ในงานวันลอยกระทงของโรงเรียน มีนักเรียนกลุ่มหนึ่งนำประทัดมาจุดเล่นในงาน ทำให้เกิดเสียงดังทำความรำคาญแก่นักเรียนคนอื่น ๆ ถ้านักเรียนเป็นประธานนักเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร
- สั่งให้เขาหยุดจุดประทัด
 - ขอร้องให้ครูช่วยตักเตือน
 - ชี้แจงให้เขาฟังว่าการจุดประทัดทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนและไม่เป็นประโยชน์
14. คุณพ่อของวารีวางแผนที่จะพาครอบครัวไปพักผ่อนตามสถานที่ต่าง ๆ หลายแห่งในช่วงปิดภาคเรียน แต่มีงบประมาณจำกัดไม่สามารถไปครบทุกสถานที่ได้ ถ้านักเรียนเป็นคุณพ่อของวารี นักเรียนจะทำอย่างไร
- ถามคุณแม่ของวารีว่าควรจะไปไหน
 - ให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวช่วยกันเสนอว่าควรจะไปสถานที่ไหนดี
 - วางแผนและเลือกสถานที่คนเดียวเลย ไม่จำเป็นต้องปรึกษากับใครก็ได้
15. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม อนุชาเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ไม่ยอมทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม นักเรียนจะทำอย่างไร
- ตัดชื่ออนุชาออกจากกลุ่ม
 - ตักเตือนอนุชาให้มีความรับผิดชอบงาน
 - ถามอนุชาว่ามีปัญหาอะไรจึงไม่ยอมทำงาน
16. สมปองชวนเพื่อนไปชมภาพยนตร์กลางแปลงในงานวัด แต่เพื่อนหลายคนแย้งว่าควรไปชมลิเกดีกว่าเพราะไม่ต้องเสียค่าบัตรผ่านประตู ถ้านักเรียนเป็นสมปอง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ตกลงกันว่าควรจะไปชมอะไร
 - พยายามชักชวนเพื่อนให้ชมภาพยนตร์ให้ได้
 - ไปชมภาพยนตร์ก่อนแล้วไปชมลิเกภายหลัง

17. ปัญญาและเพื่อน ๆ วางแผนจะหนีโรงเรียน ซึ่งเป็นการผิดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของปัญญา นักเรียนควรจะทำอย่างไร
- นำเรื่องนี้ไปบอกและปรึกษาครูประจำชั้นให้ทราบ
 - อธิบายถึง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และโทษของการหนีโรงเรียนให้ปัญญาฟัง
 - บอกกับเพื่อนว่าถ้าทำเช่นนั้นจะแจ้งให้อาจารย์ใหญ่ลงโทษ
18. กลุ่มของสีกาได้รับมอบหมายให้จัดหนังสือในห้องสมุดหลังจากเลิกเรียนแล้ว ถ้านักเรียนเป็นสีกา นักเรียนจะทำอย่างไร
- สั่งให้เพื่อน ๆ ช่วยกันทำตามความเหมาะสม
 - แบ่งงานให้เพื่อน แต่ให้เพื่อนเปลี่ยนแปลงได้
 - ประชุมเพื่อนในกลุ่มเพื่อร่วมกันวางแผนการทำงาน
19. ในการประชุมหลังเลิกเรียนเพื่อเตรียมจัดงานไหว้ครู รัชนีมีธุระจำเป็นต้องกลับบ้านก่อน จึงเขียนแบบการจัดพานที่คิดว่าเหมาะสมให้หัวหน้าห้องไว้ ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าห้องนักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่นำเสนอที่ประชุมเพราะรัชนีขาดประชุม
 - นำแบบการจัดพานของรัชนีเสนอในที่ประชุม
 - พิจารณาด้วยตนเองก่อนถ้าเห็นว่าเหมาะสมจึงนำเสนอที่ประชุม
20. ในการทำงานกลุ่มทุกครั้ง เพื่อน ๆ ทุกคนต่างไม่ยอมให้สมพรเข้าร่วมกลุ่มเลย ถ้านักเรียนเป็นสมพร นักเรียนจะทำอย่างไร
- ขอร้องให้ครูประจำชั้นช่วยจัดเข้ากลุ่ม
 - ถามเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มว่า เหตุใดจึงไม่ยอมรับตนเข้าร่วมกลุ่มด้วย
 - บอกกับเพื่อนว่าถ้าไม่ให้ตนเข้าร่วมกลุ่มตนจะลาออกไปเข้ากับกลุ่มอื่น
21. สมควรเป็นเจ้าของสวนแห่งหนึ่ง เขาได้ขึ้นเงินเดือนให้ลูกจ้าง 2 คน ที่ต้องทำงานหนักกว่าคนอื่น แต่ลูกจ้างบางคนไม่พอใจจึงไม่เต็มใจทำงาน ถ้านักเรียนเป็นสมควร นักเรียนจะทำอย่างไร
- ประชุมลูกจ้างทั้งหมดเพื่อชี้แจงเรื่องนี้
 - สั่งให้ลูกจ้างที่ไม่เต็มใจทำงานลาออก
 - ชี้แจงเหตุผลการขึ้นเงินเดือนให้ลูกจ้างที่ไม่พอใจทราบ

22. นักเรียนชั้น ป. 5/2 ประชุมกันเรื่อง การจัดทำกระทงส่งเข้าประกวดในงานวันลอยกระทงประจำปีของโรงเรียน ดวงดาวนำแบบกระทงที่สวยงามมาจากหนังสือเล่มหนึ่งติดตัวมาในที่ประชุมด้วย ถ้านักเรียนเป็นดวงดาว นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ขอร้องให้เพื่อนทำตามแบบอย่างกระทงที่ตนนำมา
 - ข. นำแบบกระทงเสนอให้ที่ประชุมให้เพื่อนในชั้นเรียนทั้งหมดช่วยกันพิจารณา
 - ค. บอกกับเพื่อน ๆ ในที่ประชุมว่าถ้าไม่ทำตามแบบกระทงของตนแล้วจะไปอยู่กับกลุ่มอื่น
23. วิรัตน์เป็นหัวหน้าทีมวอลเลย์บอล และเห็นว่ามีสมาชิกคนหนึ่ง เล่นผิดกติกาอยู่เสมอ ถ้านักเรียนเป็นวิรัตน์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. คัดเขาออกจากกลุ่มผู้เล่น
 - ข. ประชุมสมาชิกในทีมทั้งหมดเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องนี้
 - ค. ปรึกษาคครูพลศึกษาว่าสมควรจะทำโทษเพื่อนอย่างไร
24. ชาวบ้านหมู่ที่ 9 ประชุมกันเรื่องการบำเพ็ญประโยชน์ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ชาวบ้านส่วนหนึ่งต้องการให้กำจัดผักตบชวาในคลอง ชาวบ้านอีกส่วนหนึ่งต้องการให้ซ่อมแซมถนน ถ้านักเรียนเป็นผู้ใหญ่บ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ให้ชาวบ้านลงมติกันว่าจะทำอย่างไร
 - ข. ให้ซ่อมถนนเพราะคิดว่ามีประโยชน์มากกว่า
 - ค. ขอร้องให้นายอำเภอช่วยตัดสินว่าจะทำอย่างไร
25. ขวัญใจได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนนักเรียนในห้อง ไปซื้อหนังสือเรียนปรากฏว่าทางร้านได้ลดราคาให้เป็นพิเศษ จึงมีเงินเหลือ 100 บาท ถ้านักเรียนเป็นขวัญใจ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ถามหัวหน้าห้องว่าควรจะทำอย่างไร
 - ข. ซื้อหนังสือที่มีประโยชน์ไว้ประจำห้องเรียน
 - ค. ปรึกษากับเพื่อนในห้องว่าควรจะทำอย่างไร

26. วิชัยและเพื่อนได้รับอนุญาตให้ขายอาหาร 1 อย่าง ในงานประจำปีของโรงเรียน เพื่อนคนหนึ่งเสนอว่าควรขายข้าวโพดคั่ว เพื่อนอีกคนหนึ่งเสนอว่าควรขายข้าวโพดต้ม และเพื่อนอีกคนหนึ่งเสนอว่าควรขายลูกชิ้นปิ้ง ถ้านักเรียนเป็นวิชัย นักเรียนจะทำอย่างไร
- ให้ขายข้าวโพดต้มเพราะเห็นว่าทำง่ายที่สุด
 - ให้ครูประจำชั้นช่วยตัดสินใจว่าควรขายอะไร
 - ให้เพื่อนทั้งกลุ่มออกเสียงลงมติว่าควรขายอะไร
27. ทางราชการมอบเงินพัฒนาหมู่บ้านให้ 3,000 บาท อำเภอซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านจำนวนหนึ่งต้องการนำเงินจำนวนนี้ไปพัฒนาโรงเรียน แต่ชาวบ้านอีกจำนวนหนึ่งต้องการนำเงินไปใช้พัฒนาวัดในหมู่บ้าน ถ้านักเรียนเป็นอำเภอนักเรียนจะทำอย่างไร
- นำเงินไปพัฒนาโรงเรียน
 - เรียกประชุมชาวบ้านเพื่ออภิปรายและพิจารณาแล้วลงมติใหม่
 - แบ่งเงินออกเป็นสองส่วนใช้พัฒนาทั้งวัดและโรงเรียน
28. คณะกรรมการหมู่บ้านปรึกษากันเรื่องการปลูkdต้นไม้ในสวนสาธารณะประจำหมู่บ้าน สมาชิกแสดงความคิดเห็นและถกเถียงกันว่าจะปลูkdต้นไม้ประเภทใดจึงจะเหมาะสมอยู่เป็นเวลานาน แต่ยังไม่หาข้อสรุปไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นประธานคณะกรรมการหมู่บ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร
- ช่วยตัดสินใจว่าจะปลูkdต้นไม้ประเภทใด
 - สั่งให้สมาชิกหยุดเถียงกันแล้วนำเรื่องนี้ไปให้เกษตรกรอำเภอตัดสินใจ
 - เสนอแนะให้หารายละเอียดของต้นไม้แต่ละประเภทมาพิจารณากัน

ตารางที่ 7

เฉลย

แบบวัดความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

ข้อที่	คำตอบ			ข้อที่	คำตอบ		
	ก	ข	ค		ก	ข	ค
1.	3	2	1	16.	3	1	2
2.	2	3	1	17.	2	3	1
3.	1	2	3	18.	1	2	3
4.	2	3	1	19.	1	3	2
5.	1	2	3	20.	2	3	1
6.	2	1	3	21.	3	1	2
7.	3	2	1	22.	2	3	1
8.	1	2	3	23.	1	3	2
9.	2	3	1	24.	3	1	2
10.	3	2	1	25.	2	1	3
11.	1	3	2	26.	1	2	3
12.	3	1	2	27.	1	3	2
13.	1	2	3	28.	2	1	3
14.	2	3	1				
15.	1	2	3				

ภาคผนวก ง

แบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ 8

แบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

ครั้งที่.....

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่..... โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	การประชุมปรึกษา วางแผน					การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น			การให้ข้อเสนอแนะ				การใช้มติของกลุ่ม				การควบคุมสถานการณ์				
	การ เริ่ม ประชุม	ความ พร้อม เพื่อบรร ภายใน กลุ่ม	ปรึกษาหารือ มอบหมาย งานให้ สมาชิก	เสร็จตาม กำหนด เวลา	รวม	การ ชักถาม สมาชิก	การ บอก- ให้ สมาชิก อภิปราย	การ เป็น ผู้ฟัง ผู้ฟัง	รวม	เสนอ แนะ วิธีการ ทำงาน	แสดง ความ คิดเห็น	การให้ ข้อคิด แนะ เพิ่มเติม	การ เป็น ผู้ เพิ่มเติม	การให้ ตัดสิน ใจ ร่วมกัน	การให้ ข้อสรุป	รวม	การให้ คำ เตือน และ ชี้แจง	สมาชิก ทำงาน อย่างมี ระเบียบ	ความ สภาพ เรียบร้อย	ยอม ออก แสดง ความคิดเห็น	รวม
1.																					
2.																					
3.																					
4.																					
5.																					
6.																					
7.																					
8.																					
9.																					
10.																					

ตารางที่ 8

๒๘
ของนักเรียนที่..... จังหวัด.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....
แบบสังเกตพฤติกรรมความเหมาะสมวิชาชีพ (ต่อ)
ครั้งที่.....

ให้ส่งเอกสารเรื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกฏวิธีการของนักเรียน

[illegible]

ภาคผนวก จ

คะแนนผลการสอบ และความถี่พฤติกรรมความเป็นผู้นำ
แบบประชาธิปไตย

ตารางที่ 9 แสดงคะแนนผลการสอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนการเรียนและหลังการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนการเรียน (Pre-test)	หลังการเรียน (Post-test)	ผลต่างของ คะแนน(d)	ก่อนการเรียน (Pre-test)	หลังการเรียน (Post-test)	ผลต่างของ คะแนน(d)
1.	26	36	10	19	20	1
2.	21	27	6	20	21	1
3.	16	25	9	25	31	6
4.	22	29	7	25	26	1
5.	23	32	9	21	23	1
6.	22	27	5	22	24	2
7.	21	26	5	25	31	6
8.	21	26	5	20	21	1
9.	13	21	8	20	20	-
10.	18	22	4	29	29	-
11.	21	27	6	18	22	4
12.	26	35	9	18	20	2
13.	24	33	9	26	29	3
14.	27	36	9	18	21	3
15.	27	31	4	20	23	3
16.	26	37	11	22	24	2
17.	15	24	9	23	24	1
18.	23	31	8	15	20	5
19.	9	20	11	22	25	3
20.	29	36	7	20	21	1
21.	22	28	6	18	22	4
22.	22	27	5	17	20	3
23.	23	28	5	23	25	2
24.	23	29	6	23	26	3
25.	22	33	11	22	24	2
26.	24	28	4	21	22	1
27.	23	29	6	17	18	1
28.	22	31	9	22	26	4
29.	23	30	7	21	22	1
30.	29	34	5	22	24	2

ตารางที่ 10 แสดงคะแนนผลการสอบจากแบบวัดความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
ก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)	หลังการเรียนรู้ (Post-test)	ผลต่างของ คะแนน(d)	ก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)	หลังการเรียนรู้ (Post-test)	ผลต่างของ คะแนน(d)
1.	65	80	15	58	63	5
2.	63	69	6	60	66	6
3.	53	64	11	67	70	3
4.	58	68	10	61	62	1
5.	60	71	11	63	63	-
6.	58	68	10	64	65	1
7.	63	65	2	72	77	5
8.	54	72	18	63	65	2
9.	56	63	7	68	71	3
10.	57	72	15	65	68	3
11.	64	71	7	73	75	2
12.	72	78	6	60	63	3
13.	68	74	6	67	71	4
14.	64	71	7	59	63	4
15.	64	72	8	70	71	1
16.	64	76	12	63	65	2
17.	60	67	7	76	80	4
18.	65	76	11	63	65	2
19.	62	68	6	59	64	5
20.	66	82	16	63	67	4
21.	68	77	9	51	59	8
22.	68	71	3	61	62	1
23.	64	72	8	67	69	2
24.	60	72	12	61	63	2
25.	66	74	8	62	64	2
26.	63	72	9	63	65	2
27.	57	78	21	52	57	5
28.	63	71	8	66	70	4
29.	61	74	13	60	60	-
30.	74	83	9	57	61	4

ตารางที่ 11 แสดงความถี่พฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ครั้งที่ คน	ก่อนเรียน Pre-test	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	หลังเรียน (Post-test)
1.	13	16	12	14	20	20	20	21	22	24	31	25	28	29
2.	11	11	11	24	19	18	18	19	20	21	22	21	22	22
3.	9	10	10	22	18	16	17	30	19	20	20	19	20	22
4.	9	9	21	14	16	15	15	17	17	19	20	19	22	21
5.	11	12	11	13	31	17	27	18	18	20	21	22	23	26
6.	10	9	9	12	16	16	17	18	17	18	29	20	22	23
7.	11	9	19	14	17	16	25	29	18	20	21	22	23	22
8.	11	14	15	16	21	17	26	18	18	21	22	23	25	25
9.	10	11	10	15	15	15	16	17	17	18	19	27	21	22
10.	10	11	10	13	16	15	16	28	18	19	22	21	22	24
11.	10	12	11	12	17	15	16	17	28	20	21	22	24	25
12.	12	15	14	27	20	26	18	20	20	22	23	22	26	28
13.	11	14	12	16	18	24	17	20	16	31	21	20	23	25
14.	10	11	10	15	29	17	18	19	19	20	21	19	22	20
15.	10	9	9	12	29	15	16	17	17	19	21	20	22	21

ตารางที่ 11 แสดงความถี่พฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลอง (ต่อ)

ครั้งที่ คน	ก่อนเรียน Pre-test	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	หลังเรียน (Post-test)
16.	11	13	12	14	20	17	26	19	20	22	23	23	26	26
17.	9	9	9	11	16	14	15	16	16	17	18	25	19	23
18.	12	13	12	14	18	26	16	17	17	18	23	22	24	26
19.	10	9	9	24	16	16	17	18	18	19	20	19	22	24
20.	12	16	12	18	31	18	19	21	20	24	25	26	29	31
21.	12	14	13	16	17	16	16	18	19	19	25	23	26	26
22.	8	9	9	11	16	14	15	16	16	17	29	19	21	23
23.	9	10	14	12	16	14	14	17	18	20	22	22	24	24
24.	10	9	9	11	14	21	23	19	19	20	20	21	23	24
25.	11	11	11	13	28	17	17	18	18	31	23	22	24	25
26.	11	12	11	24	20	17	17	19	19	21	21	22	25	25
27.	11	13	20	14	20	16	19	19	20	22	24	29	27	29
28.	11	14	13	13	16	15	15	16	17	17	19	21	23	25
29.	11	12	13	17	27	17	17	18	29	31	23	22	25	28
30.	14	15	20	20	21	18	20	21	31	24	28	27	30	30
ผลรวม	320	352	371	471	598	518	548	580	581	634	677	665	713	744
เฉลี่ย	10.66	11.73	12.36	15.70	19.93	17.26	18.26	19.33	19.36	21.13	22.56	22.16	23.76	24.80

ตารางที่ 12 แสดงความถี่พฤติกรรมความรุนแรงเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ครั้งที่ คน	ก่อนเรียน Pre-test	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	หลังเรียน (Post-test)
1.	12	11	9	12	15	12	12	13	13	14	14	21	15	16
2.	12	11	9	11	13	13	19	13	14	14	15	16	15	17
3.	11	12	12	15	16	17	20	14	17	14	20	18	18	21
4.	10	9	9	11	12	17	13	14	14	12	13	14	18	16
5.	11	9	9	10	13	13	13	13	20	14	14	15	15	15
6.	12	13	10	11	13	13	14	13	14	18	15	15	15	16
7.	16	16	13	15	19	17	16	16	18	17	18	23	20	26
8.	12	9	9	10	13	13	13	19	14	14	14	14	15	18
9.	11	10	11	9	13	19	13	14	15	14	15	16	19	18
10.	12	10	10	11	13	13	19	14	14	14	14	15	16	17
11.	14	13	11	12	17	20	16	17	16	16	16	17	18	21
12.	10	12	9	10	14	14	13	17	14	13	14	14	14	16
13.	14	13	13	13	17	16	14	14	15	15	19	18	17	20
14.	11	10	9	10	13	14	13	17	14	15	14	14	15	17
15.	16	14	13	16	17	15	20	14	15	16	17	18	18	24

ตารางที่ 12 แสดงความถี่พฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุม (ต่อ)

ครั้งที่ คน	ก่อนเรียน Pre-test	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	หลังเรียน (Post-test)
16.	12	11	9	11	14	15	14	17	15	14	14	14	16	19
17.	14	15	13	14	18	17	16	16	21	17	16	18	21	23
18.	10	9	9	10	12	13	13	13	14	14	19	14	15	16
19.	10	8	8	11	12	13	13	13	14	13	14	20	14	18
20.	11	10	9	12	13	15	14	14	14	14	14	14	17	17
21.	9	9	9	10	12	13	14	13	12	11	18	12	14	16
22.	10	8	9	10	12	20	15	14	13	12	13	14	15	15
23.	11	11	11	12	14	15	14	14	13	18	14	16	15	21
24.	12	10	9	10	12	14	13	13	19	13	14	14	15	16
25.	11	9	9	11	12	14	20	14	14	13	14	14	14	17
26.	13	10	9	11	12	14	14	16	12	14	14	13	14	17
27.	10	10	9	11	12	13	13	13	12	11	12	19	13	17
28.	16	14	13	14	17	20	15	15	15	16	15	16	18	20
29.	10	11	10	10	12	13	13	12	13	13	13	19	14	16
30.	11	10	9	11	12	13	14	13	12	19	13	13	15	16
ผลรวม	320	327	301	344	414	448	443	432	440	432	449	478	478	542
เฉลี่ย	11.80	10.90	10.03	11.46	13.80	14.93	14.76	14.40	14.66	14.40	14.96	15.93	15.93	18.06

ภาคผนวก จ

แผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 13 แสดงแผนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

ครั้งที่	กลุ่มตัวอย่าง	วัน	เดือน	ปี	เวลา
สังเกตพฤติกรรมก่อนเรียน	ทดลอง	จันทร์ที่	25	มกราคม	2536 8.30 - 9.30 น.
	ควบคุม	จันทร์ที่	25	มกราคม	2536 9.30 - 10.30 น.
ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ศุกร์ที่	29	มกราคม	2536 8.30 - 9.30 น.
	ควบคุม	ศุกร์ที่	29	มกราคม	2536 9.30 - 10.30 น.
1	ทดลอง	อังคารที่	9	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	9	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
2	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	4	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	4	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
3	ทดลอง	อังคารที่	9	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	9	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
4	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	11	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	11	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
5	ทดลอง	อังคารที่	16	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	16	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
6	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	18	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	18	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
7	ทดลอง	อังคารที่	23	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	23	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
8	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	25	กุมภาพันธ์	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	25	กุมภาพันธ์	2536 10.30 - 11.30 น.
9	ทดลอง	อังคารที่	2	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	2	มีนาคม	2536 10.30 - 11.30 น.
10	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	4	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	4	มีนาคม	2536 10.30 - 11.30 น.
11	ทดลอง	อังคารที่	9	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	อังคารที่	9	มีนาคม	2536 10.30 - 11.30 น.
12	ทดลอง	พฤหัสบดีที่	11	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.
	ควบคุม	พฤหัสบดีที่	11	มีนาคม	2536 10.30 - 11.30 น.
ทดสอบหลังเรียน	ทดลอง	จันทร์ที่	15	มีนาคม	2536 8.30 - 9.30 น.
	ควบคุม	จันทร์ที่	15	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.
สังเกตพฤติกรรมหลังเรียน	ทดลอง	ศุกร์ที่	19	มีนาคม	2536 8.30 - 9.30 น.
	ควบคุม	ศุกร์ที่	19	มีนาคม	2536 9.30 - 10.30 น.

ภาคผนวก ข

หนังสืออนุญาตเก็บข้อมูล และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

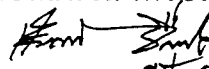
บันทึกข้อความ

ส่วนราชบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 1223
 ที่ ทม 0210/ศษ วันที่ มกราคม 2536
 เรื่อง โปรดลงนาม
 เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ด้วย นาย รัชพร วรรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามปกติ" ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือก่อนที่จะนำไปใช้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงใคร่ขอแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญ

1. นางวิไลวรรณ ตรีศรีชนะนะมาศึกษานิเทศก์ ระดับ 6
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. นายสินสมุทร ประทุมตา ศึกษานิเทศก์ ระดับ 6
 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด จังหวัดขอนแก่น
3. นายเดช วิโย อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7
 โรงเรียนโนนสะอาด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด จังหวัดขอนแก่น
4. นางอุบลรัตน์ หาญพานิชย์ อาจารย์ 2 ระดับ 5
 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
5. นางสิริเทพ เชื้อสาวะถี อาจารย์ 1 ระดับ 5
 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
6. นายศิริกุล นามศิริ อาจารย์ 1 ระดับ 5
 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
7. นายชูศักดิ์ แสนปัญญา อาจารย์ 1 ระดับ 4
 โรงเรียนบ้านค้อน้อย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด
 จังหวัดอุดรธานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

 (รศ. แสงทวี ชื่นอภัย)

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ที่ ทม 0510/๐2๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

21 มกราคม 2536

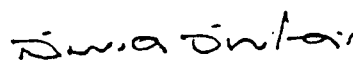
เรื่อง ขออนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นาย รัชพร วรรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามปกติ" ซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรในการศึกษา ครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเลี้ยวโคกกลาง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโนนพอง จังหวัดขอนแก่น โดยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ แบบสังเกต พฤติกรรม และวิธีสอนในระหว่างวันที่ 27 มกราคม - 19 มีนาคม เพื่อให้การศึกษาดังนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ นายรัชพร วรรณคำ ดำเนินการเก็บข้อมูลตามความประสงค์

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร. ชณชาติ จิตกর্ণ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0510/๐2๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

2) มกราคม 2536

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นาย รัชพร วรรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามปกติ" ซึ่งในภาคศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือ ก่อนที่จะนำไปใช้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นางวิไลวรรณ ศรีศรีชนะมา ศึกษาโท ระดับ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. นางอุบลรัตน์ หาญพานิชย์ อาจารย์ 2 ระดับ 5 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
3. นางสิริเทพ เชื้อสวะถี อาจารย์ 1 ระดับ 5 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
4. นายศิริกุล นามศิริ อาจารย์ 1 ระดับ 5 ช่วยราชการฝ่ายแผนงานและงบประมาณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นิมา ชินทา

(รศ.ดร.นิมา ชินทา อธิการบดี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ที่ ทม 0510/ 0248

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

21 มกราคม 2536

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอโนนพอง

ด้วย นาย รัชพร วรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา
(ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความเป็นผู้นำแบบ
ประชาธิปไตย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามปกติ" ซึ่งในการศึกษา
ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือ
ก่อนที่จะนำไปใช้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นายสินสมุทร ประทุมตา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับ 6 สำนักงานการประถม
ศึกษา อำเภอโนนพอง จังหวัดขอนแก่น
2. นายเดช วิโย ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ระดับ 7 โรงเรียนโนนพอง
อำเภอโนนพอง จังหวัดขอนแก่น

เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร. สมศักดิ์ จิตฺตพุม)

โทร. (043) 236903

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0510/0256

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

21 มกราคม 2536

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด

ด้วย นาย รัชพร วรรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามปกติ" ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือ ก่อนที่จะนำไปใช้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า

นายชูศักดิ์ แสนปัญญา อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านค้อน้อย สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของ เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. ดร. สมศักดิ์ จิตกรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ที่ ทม 0510/๐255

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

21 มกราคม 2536

เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบทดสอบ

เรียน อาจารย์ สาลี จบศรี

ด้วย นายรัชพร วรรณคำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาความเป็นผู้นำของแบบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามปกติ" มีความประสงค์ขออนุญาตใช้แบบทดสอบวัดความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ในวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองสิบสาม "ศิวิลราษฎร์บำรุง" จังหวัดปทุมธานี" เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ โดยจะดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 27 มกราคม - 19 มีนาคม 2536 ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขออนุญาตท่านให้ นายรัชพร วรรณคำ ใช้แบบทดสอบดังกล่าว เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ ผลการพิจารณาเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. ดร. สมพงษ์ จอมศรี)

โทร (043) 236903

ณบัณฑิตวิทยาลัย